

Lidércfény

amatőr kulturális folyóirat

www.lidercfeny.hu

VII. évfolyam, 5. szám, 2013. május

Nyakonöntött Próbagoblin Szolgáltatóház melléklettel!

Ehavi számunk alkotói:

Mab Tee, Mickey Long, Fuvallat,
Kétvirág, Lovecraft, Szörcs, angyalka146,
Milton Gray, Norton, Boszorka, Alanis,
Csillangó, Kristálysólyom, Szén,
CyrusLivingstone, HomoErgaster,
Jimmy Cartwright, Lidércfény HQ,

RETURN
OF THE
JEDI

Tartalom

HÍREK, PÁLYÁZATOK

Az AVANA Egyesület grafikai pályázata.....2.

FILMAJÁNLÓ

Autokrácia - magyar rövidfilm /Jimmy Cartwright/ 19.

INTERJÚ

Interjú Tóth Bálinttal,
az Autokrácia rendezőjével /Jimmy Cartwright/ 4.

NOVELLA

Kézi vezérlés /Kétvirág/7.

A felvonó /Fuvallat/7.

Amikor leszáll a köd /Lovecraft/ 8.

Orosz rulett /Mab Tee/ 11.

Nem zörög a haraszt, ha nem fúja a paraszt /Szörcs/ 12.

A vörös bársonyszék /angyalka146/ 13.

Merengés /Milton Gray/ 14.

A NYAKONÖNTÖTT PRÓBAGOBLIN

SZOLGÁLTATÓHÁZ AJÁNLÁSÁVAL

Misztikus Univerzum
- A Brett Shó legenda /Mickey Long/ 15.

STAR WARS

A jedi visszatér 1983. május 25. /HomoErgaster/ 16.

FILMROVAT

Mozimorzák - filmaprólék /Jimmy Cartwright/ 25.

VERSEK

Költök /Kétvirág/ 26.

Ember, ember /Norton/ 26.

Ébredés /Boszorka/ 26.

Állatkatedrális /Csillangó/ 26.

Játssz tovább! /Alanis/ 26.

Gyere Szél! /Kristálysólyom/ 26.

Éjjelről álmodó /Szén/ 26.

IN MEMORIAM

Romhányi Józsefre emlékezünk /Lidércfény HQ/ 27.

FANTOMAS EMLÉKÉV

A gyarlóság szelleme /Cyrus Livingstone/ 28.

IMPRESSZUM:

**Lidércfény amatőr kulturális folyóirat
VII. évfolyam. 5. szám, 2013. május**

Kiadja a Lidércfény Online Kulturális Magazin

Borító: Return of the Jedi plakát

Felelős és tördelőszerkesztő:

Bognár Zsolt (Jimmy Cartwright)

Tartalmi szerkesztő: Török Viktor (Kapitány)

Olvasószerkesztő: Túri András (Homoergaster)

Elérhetőségek:

lidercfeny@sentesinfo.hu • www.lidercfeny.hu

Nyomdai munka: SZVSZ Kft. nyomdaüzeme
6600 Szentés, Petőfi u. 1.

A hónap képe:

Ki ne cserélne az örrel? :)

Hírek, pályázatok

Az AVANA Egyesület pályázatot hirdet rajzok, grafikai alkotások készítésére.

A pályázaton részt vehet minden olyan alkotó, aki e művészeti területen pályakezdőnek számít. Egy pályázó legfeljebb kettő művel pályázhat, de két alkotását készítheti ugyanarra a témára is.

A pályázatra készített alkotások témája a következő lehet:

a., az idei Zsoldos Péter-díjra jelölt regények valamelyikének ihletése alapján. Az erre a témára küldött alkotások esetében kérjük az alkotás beküldésekor a regény megnevezését is feltüntetni. A díjra nevezett regények listája megtekinthető: <http://www.avana.hu/modules/content/index.php?id=23>

b., bányászat és kisbolygó Holdközelen. Több cikket is lehetett olvasni az utóbbi időben arról, hogy a NASA kisbolygó befogását és Holdkörüli pályára állítását tervezi. Ez elindította a fantáziánkat s kiváló téma egy pályázathoz.

A pályázat beküldési határideje: 2013. augusztus 31.

Nevezési díj nincs.

A pályaműveket elektronikus formában kérjük benyújtani, a választott téma megjelölésével. **Elfogadott képfarmátumok: JPG/TIF/PNG.**

A pályaműveket a kepzumuveszeti@avana.hu e-mail címre várjuk. Az e-mailben kérjük megadni a pályázó nevét, és elérhetőségeit.

A legsikerültebb alkotásokat az Avana Egyesület, az általa felkért zsűri véleménye alapján díjazza. A díjazás nem témánként történik.

Erdemnyhirdetés és díjkiosztás: HUNGAROCON Országos Sci-fi Találkozó, 2013.

A pályázó a pályázat beadásával hozzájárul ahhoz, hogy műve megjelenhet az Avana Egyesület kiadványaiban: az Új Galaxisban és az Avana SF Hírlevélben. Vállalja továbbá, hogy a beküldött alkotásokat az eredményhirdetésig más pályázatra illetve publikálásra nem nyújtja be, ill. interneten sem jelenti meg.

Amennyiben az Egyesület a pályázó művét publikálja, másodközléshez, ill. az interneten való megjelenéshez az Egyesület az alkotó jóváhagyását kéri.

AUTOKRÁCIA – magyar rövidfilm

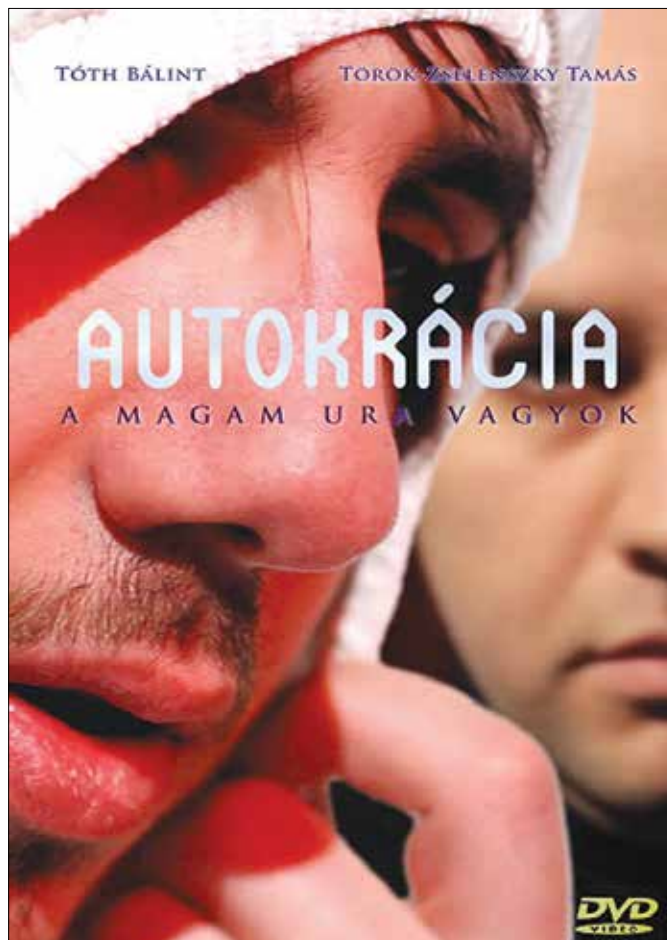
Autokrácia (Wikipedia) – Az autokrácia (magyarul: egyeduralom, önkényuralom) olyan kormányzati forma, amelyben a politikai hatalom egésze egyetlen személy (vagy személyek kis zárt csoportja) kezében összpontosul. A hatalom birtoklását az autokrata többek közt a hagyománnyal, a kritikus erőforrások ellenőrzésével vagy személyes karizmájával igazolhatja.

Más megfogalmazás szerint az autokrácia azt is jelenti, hogy az ember, az egyén a maga ura. Senki sem parancsol neki, senki nem utasítja, pusztán a maga által meghozott döntések határozzák meg a cselekedeteit. Ez a kiindulópontja az Autokrácia címmel tavaly december 21-én(!) megjelent magyar rövidfilmnek is.

Ha valamiféleképpen meg szeretném határozni a műfaját, valahol az (anti)utópia, a groteszk és az abszurd közé tenném. Utópia, mivel egy tökéletes jövőbeli világot mutat be, amelyben az egyén teljesen a maga ura, ám épp ezért groteszk is, hiszen egy képernyőn keresztül önmagának ad feladatokat. Antiutópia (vagyis disztópia), mivel jobban megnézve mindennek az ellenkezője igaz. Mindez pedig valahol abszurditásként hat a gyanútlan nézőre, aki természetesen úgy gondolja, hogy ilyen világ azért mégsem lehetséges.

De hogyan is néz ki ez a tökéletes világ? Mindenkinek van saját lakosztálya, mindenkinek van állása, mindenki kap ebédet és gyógyszert, mindenki tornázik minden nap, tehát mindenki egészséges és boldog. Az egyének a szabadidejükben hallgathatnak zenét, vagy nézhetnek videót. Ez utóbbiak közül igen népszerű „Az autokrácia története”, amelyből kiderül, hogy miért jó az autokrácia, és miért nem volt jó azelőtt.

Persze ennek így nem lenne különösebb értelme, ha nem lenne a történetben csavar, rejtett (vagy nem is annyira rejtett) mondanivaló, amely végső soron egészen mást igazol, mint amit a képsorokon láthatunk, s éppen ez adja a negyedórás kisfilm savát borsát. Hiszen egy-egy film nem attól lesz jó, hogy mindent értünk benne, hanem attól, hogy kérdéseket vet fel, amelyekre magunknak kell megtalálni a választ. Egy átlagember számára pedig az Autokrácia igen sok megválaszolatlan kérdést hagy maga után. (Pl.: ki lehet az a szótlan,

kopasz alak a félhomályban egy vörös függöny előtt? Valójában mit csinál a főszereplő, amikor dolgozik? Miért olyan a reggeli torna, amilyen?)

A stáblista egyébként nem hosszú: a forgatókönyvet Tóth Bálint jegyzi, aki a 2012 Blog szerkesztője, valamint több érdekes előadást is tartott már (pl. a Fehérlófiáról, az Égig érő fáról, vagy a Szent Koronáról). A főszereplő neve is Tóth Bálint, ám ő nem azonos a fent említett személlyel. A mellékszereplő viszont az a Török-Zselenszky Tamás, akít inkább zenei munkássága kapcsán ismerhetünk. S ha már zene, a filmnek van sajátja, amelyet Gábeli László komponált. Néhány jelenet erejéig felbukkan még Papp Tamás is.

A rövidfilm természetesen megtekinthető a YouTube-on, ám, mint a premieren készült videóból is kiderül, az nem a teljes film. A DVD változat a teljes rövidfilmmel, a forgatásról készült werkfilmrel, rendezői kommentárral, a film zenéjével korlátozott számban még megvásárolható az autokracia.uw.hu oldalon keresztül.

Jimmy Cartwright

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=BFIRpJkKXsc#

Interjú Tóth Bálinttal, az Autokrácia rendezőjével

Jómagam elég régóta nyomon követem *Tóth Bálint* munkásságát, kezdve a 2012 Bloggal, az azonos nevű blográdióval s a különböző előadásaival (melyek szinte mindegyikéről elérhető egy-egy videó). Így jóval a megjelenés előtt hírt vettem már (sok más hasonló érdeklődési körű emberrel együtt), hogy filmet szeretne készíteni, amely a 2012 Blogon olvasható bejegyzések kivonata, veleje lenne. Amennyire követhetem az eseményeket, a film maga végül nem egészen az lett, mint amit Bálint eredetileg tervezett (több helyszínnel, több szereplővel), de nyugodtan mondhatom, hogy a végeredmény így is nagyon ütős lett. A filmről, s kicsikét a blogról és Bálintról is beszélgettünk az alábbi interjúban.

Jimmy Cartwright: Mindig meg szoktuk kérni az interjú-alanyainkat, hogy a téma feldolgozása előtt mutatkozzanak be pár szóban. Tehát mit lehet rólad tudni?

Tóth Bálint: Sokat nem tudok magamról mondani, egy ember vagyok, aki készíttetéssel érez arra, hogy gondolatait különböző formákban megossza másokkal, tehát különösebb referenciát nem tudok felmutatni azon kívül, hogy leírom egyes társadalmi kérdésekkel kapcsolatos meglátásaimat egy blogon – amit egyébként rengetegen megtesznek rajtam kívül – valamint előadásokat tartok a legkülönfélébb témákban, legutóbb például pont a filmes jelképrendszerekről az ELTÉ-n. Közel áll hozzám a filmek, az irodalom világa, gyerekkorom óta író-rendező akartam lenni – sajnos manapság az irodalommal általában csak szűkebb közönséget lehet megszólítani, az emberek keveset olvasnak, a film pedig nem megy „csak úgy”, nem egy egyszemélyes műfaj, mint a regény vagy a blog, segédkezek, pénzbenei és különféle egyéb erőforrások kellenek egy olyan minimálprodukcióhoz is, mint az Autokrácia. A digitális technikának köszönhetően ma már kis csoportos műhelymunkában is lehet elfogadható technikai háttérű filmet készíteni, így 2012-re jutottam el oda, hogy elsőfilmes rendezővé válhattam.

J. C.: Milyen indítástól kezdte bele a 2012 Blogba, mi volt vele a célod, s elérte-e azt?

Tóth Bálint: Zavaró dolog, ha az emberek körülöttem másik világban élnek, mint te magad, ha úgy érzed, nem látják a valóság igazi természetét, a nagyobb összefüggéseket, hanem téveszmék, jelszavak, izmusok világának foglyai. Az észosztást, „ébresztgetést” fel lehet fogni jószolgálati, társadalmi munkának is, de önös érdekből is történik: ha az ember egy jobb világban szeretne élni, akkor azért tennie kell. Bár a világot csak maga a világ, az emberek összessége tudja megváltoztatni, de ez addig nehezen megy, amíg a legtöbben abban a hitben élnek, hogy bár az élet szinte elviselhetetlen, ám a világrend, amiben élünk! Az a legjobb, ami valaha létezett, vagy amit ember egyáltalán valaha kitalált.

J. C.: Hogyan jött az Autokrácia című rövidfilm ötlete? Valóban jól tudom, hogy eredetileg másnak indult?

Tóth Bálint: Nem indult teljesen másnak, mindössze valamivel közérthetőbbre szerettem volna csinálni. Az alapötlet megvalósult, nem is „mertem” volna változtatni. Az alapötletre nem is a saját agyam termékeként tekintek, hanem egyfajta sugallatként: egyik pillanatról a másikra ott volt az egész a fejemben, készen, nekem csak fel kellett fedeznem, meg kellett értenem és történeté fejlesztenem, szavakba öntenem. Minden író ismeri ezt az érzést (amelyik nem, az jobb, ha

pályát változtat), nem valami rendkívüli, „természetfeletti” dologról beszélek. Nagyon örültem az ötletnek, hiszen pontosan olyasmi volt, amit az akkori lehetőségeim keretei között meg lehetett valósítani. Nincsenek benne hatalmas középkori csatajelenetek vagy ilyesmi, egy minimális erőforrásigényű film.

J. C.: Volt-e kifejezett célod a filmmel? Mit akartál vele elérni?

Tóth Bálint: Minden valamirevaló történetnek van mondanivalója, ennek is, és én ezt a mondanivalót akartam közölni a vizuális nyelv meglehetősen direkttségén keresztül – de azt hiszem, bármelyik film rendezője ugyanezt válaszolhatná ugyanerre a kérdésre. A blogom, az előadásaim igazából „rétegtémát” képviselnek, a társadalom szélesebb köréhez valószínűleg sosem fognak eljutni. Reméltem, hogy filmen keresztül több embert tudok, tudunk megszólítani.

J. C.: Ez egy bevallottan amatőr film, gondolom, nem eget verő költségvetésből. Hogyan jött össze a stáb? Nagyon kellett embereket „rugdosni”, hogy segítsenek, szerepeljenek, vagy könnyen belementek?

Tóth Bálint: Bár nem tiltakozom a megnevezés ellen, én magam soha nem neveztem „amatőr” filmnek az Autokráciát. A mai internetes világban igen nehéz elválasztani, hogy mi „profi” és mi nem az, legyen szó filmről, zenéről vagy bármiről. A stábot a blogomon kezdtem toborozni, meghirdettem, hogy filmet tervezek csinálni. A bloghoz tartozó fórumon külön témát hoztam létre erre a célra. Néhányan nagyon lelkesek voltak, még az Autokrácia konkrét szinopszisa előtt jelentkeztek, hogy részt vennének a munkában (pl. Papp Tamás, Gábeli László). Erőltetni nem lett volna értelme senkit, valaki vagy szívesen és önként jön, vagy nem lesz jó vége a dolognak.

J. C.: Miként zajlott a forgatás, egyáltalán mennyi időt vett igénybe a film elkészítése?

Tóth Bálint: Három alkalommal felvettük az egészet, elvégre rövidfilmről van szó. Első alkalommal a gép szövegeit vettük fel, szavanként. Minthogy úgy képzeltem el a kezdettől, hogy a gép összes mondatát szavakból fogom összevágni, a forgatókönyv írásakor jött az ötlet: mi lenne, ha Excelben írnám meg a gép szövegeit, egy mező egy cella, majd ABC sorrendbe rendezném, s így vennék fel. Négyyszer rögzítettünk minden szót. Az utómunkánál ez több nap pepecselést jelentett, mire a

megfelelő hangsúlyozású mondatok elkészültek. Ezt pedig még a második forgatási nap előtt (amely egy hétre rá következett) el kellett végezni, hiszen a főszereplő saját összevágott mondataira „playbackelt” a cellajelenetek forgatásán. A második nap reggeltől estig dolgoztunk, de a film nagy részét fel is vettük, csak az utolsó jelenet maradt hátra Török-Zselenszky Tamással. Ez a harmadik alkalommal készült el, este hattól éjjel kettőig forgattunk. Elég jó hangulatban zajlott a munka, ez a werkfilmről érezhető is, oda is kellett figyelniem, hogy ez a jókedv ne a hatékonyság rovására menjen. Aki még nem látott filmforgatást, el sem tudja képzelni, mennyire monoton, hektikus, szénbányász munka ez. Az utómunkáról nem is beszélve, amelyet nagyjából egyedül csináltam, és közel ezer órát vettem igénybe. Ha legközelebb forgatok, egészen biztosan több embert vonok bele...

J. C.: *A forgatásról készült egy werkfilm is, ami a DVD-n látható. Nyilván meg kell nézni, de kedvcsinálónak mondanál néhány érdekességet belőle?*

Tóth Bálint: A DVD-t úgy reklámozzuk, hogy „werkfilm és interjú” is helyet kaptak rajta a rendezői kommentár, stb. mellett, de igazából a forgatáson készült felvételeket az interjúfelvételekkel egy videóba ömlesztettem össze. Elég jól kiegészítik egymást: a forgatás felvételei szórakoztatóbbak, mint a film maga, ugyanakkor az interjúkkal a szellemi tartalomnak is szeretnénk volna adni, és ez remélhetőleg sikerült is. A DVD-mellékleten részletesen beszélek a film „mondanivalójáról”, ugyanakkor érdekes, hogy a szintén megszólaltatott főszereplő néha mennyire másként látja ugyanazt, pedig világképünk lényegében elég hasonló.

J. C.: *Miért érezted szükségét egy rendezői kommentárnak?*

Tóth Bálint: Bizonyos dolgokat könnyebb a filmet a nézővel együtt nézve, szinkronban hozzáfűzni, mint a film keretein kívül egy külön interjúban, más dolgok pedig ilyenkor jönnek spontán, de gondolom pont erre találták ki a rendezői kommentárt. Persze egy 120 perces filmnél sokkal kényelmesebben lehet mesélni és sokkal több befér, mint 15 percen hadarva.

J. C.: *Engem személy szerint nagyon érdekel, hogy tulajdonképpen mit ettettek meg szegény főszereplővel? Mik voltak*

azok a halványsárga kockák? Tudom, ebéd meg gyógyszer, de...

Tóth Bálint: A mai élelmiszeripari termékekre szigorúan rá kell írni, milyen alkotóelemekből vannak, noha ez semmilyen érdemi információval nem szolgál az egyszerű vásárló-fogyasztó számára, az élelmiszermérnök egy külön szakma. Ez is inkább csak azért van, hogy a fogyasztó azt higgye, a gyártónak nincs takargatnivalója, így biztos nincs semmi csúnya dolog abban a margarinban, bátran fogyasztható! Ne törődjünk tehát azzal, hogy 0712869354 ebédje miből készült, lényeg az, hogy „csupa egészséges molekulából van”, melyet salakanyag nélkül dolgoz fel a szervezet. A forgatáson valójában margarinkockát használtunk, amelyet a főszereplővel egyébként kiköpettünk, hiszen mi (a producerek) pontosan tudjuk, milyen ártalmas dolog a margarin.

J. C.: *A legutóbbi előadásod arról szólt, hogy a történetmesélésnek több szinten is értelmezhető jelképrendszere van, legyen az magyar népmese vagy hálívúdi superprodukción. Az Autokráciában megvan-e ugyanez a többrétegűség, s ha igen, az szándékos-e, illetve fel lehet-e fedni belőle néhányat?*

Tóth Bálint: Hogyha kifejezett rétegeztséget keresünk, akkor a felszínen a film egy disztópia, vagyis negatív utópia, egy olyan sötét, nyomasztó jövőkép, amelyről ugyanakkor bizvást mondhatja a néző, hogy sosem jön, nem is jöhet létre. Ugyanakkor viszont az Autokrácia pontosan itt és most játszódik, ez a mélyebb értelme, tehát tulajdonképpen a mai kor jelenségeit, tendenciáit mutatja be felerősítve, felnagyítva, paródiaszerűen. A film jelképrendszere meglehetősen sűrű, hiszen tulajdonképpen minden, de minden szimbólum benne: a főszereplő minden lelki-szellemi tartalmat nélkülöző, pusztán funkcionális, eldobható papírruhája, a kocka alakú, felismerhetetlen, szintetikus enniváló papírtányéron, a „kontroller”, a fekete és fehér, a négyzetegletesség és a kör összjátéka, a vörös függöny előtt megjelenő alak, akinek fél szeme árnyékba borul, stb. Ezen kívül rengeteg a játék a számokkal, hollywoodi filmekben gyakori számok is megjelennek mintegy leleplező jelleggel, de hagyjunk a nézőnek is felfedezni valót. Bizonyos dolgok, számok csak a film lassításakor, léptetésekor jelennek meg, akár csak a hollywoodi filmekben.

J. C.: *Jól gondolom, hogy a kisfilm egy kicsit fricska is hálívúd felé? Az nyilvánvaló, hogy önmagukat parodizálhatják (lásd pl. az „Idiokrácia” c. filmet), de nem veszik rossz néven, ha más teszi ezt meg?*

Tóth Bálint: Elsősorban ennek a modern, boldog és tökéletes világnak fricska a film, és persze ennek szerves része, működtetője, szellemi-ideológiai karmestere a hollywoodi nagy stúdiók és forgalmazók oligarchiája is. Hogy mit szólnak a viselt dolgaik leleplezéséhez? Ezen akkor kezdhetnénk gondolkodni, ha a filmnek 160 milliós nézettsége lenne a YouTube-on, mint a legújabb cicás-kutyás-kisbabahasraesős videónak. Lehetséges lenne, hiszen készítettem angol változatot is, hogy külföldiek számára is megnézhető legyen. Azonban nem is számítottam ilyesfajta „felkapottságra”, és rétegfilmként nem hiszem, hogy zavarna bárkit is. Valószínűleg, mondhatni sajnós, nézői nagy része számára már nem is tartogat sok újdonságot. Bár megjegyzendő, hogy a Mátix-trilógiáról tartott előadásom első felét letörölték a YouTube-ról „copyright”-okokra hivatkozva, noha csak részleteket tartalmazott a filmből, részletekben pedig gyakorlatilag az egész trilógia hosszú évek óta fent van YouTube-on, és mások videóit nem törlik. Az amerikai törvények szerint megengedett fair use kereteiről nem is beszélve. De annyit nyilván nem ér a dolog, hogy perre menjek fölötte, inkább majd feltöltöm másik videómosztóra, ha elkészül az angol felirat hozzá.

J. C.: Az Autokrácia megírása során merítettél-e más történetekből, filmekből (pl. Mátrix, Truman Show, Idiokrácia)?

Tóth Bálint: „Meríteni” nem merítettem, bár vannak párhuzamok mindhárom filmmel. Az igazság az, hogy szűz ötlet nincsen, mindent megírtak már előttünk. Még a saját idejében forradalmiként ünnevelt Mátrixot is össze lehet rakni öt-hat másik filmből. Gyerekkoromban már elképzeltem, hogy a körülöttem lévő világ, az embereket is beleértve, egy számítógépes szimuláció és egyedül én vagyok valóság. Ezt 13 éves korom körül meg is írtam novellában. A Truman Show alapötletét is kitaláltam, 8-9 évesen azt játszottam, hogy egy 24 órás tévéműsor (valóságshow, ezt a kifejezést és az általa jelölt műfajt senki nem ismerte még nálunk!) főszereplője vagyok... „Unalom TV”-nek kereszteltem a műsort, mert hát lássuk be, egy Truman-féle átlagember életét 24 órában élő közvetítésben nézni a valóságban elég unalmas lenne. Az Idiokrácia külön érdekes, mert pont 2011 végén néztem meg, mikor már az Autokrácia alaptörténete kész volt, és meglepett a sok párhuzam a két film között, a címen túl. Lényegében az Autokrácia alapjait képező motívumok évezredek óta forgalomban vannak. „Platón barlangja” ékes példája ennek.

J. C.: A blogon és az előadásokon valódi neved használod. Miért rendezted a filmet álnéven (Mario Atreides)?

Tóth Bálint: Ezt a nevet 12 éves korom óta használom írói álnévként. Hogy most is elővettem, annak két oka van: az egyik, nagyon prózai, hogy a főszereplőt is Tóth Bálintnak hívják, és nem akartam, hogy félreértés legyen, a néző azt gondolja, hogy ő írta és rendezte a filmet. A másik sokkal elrugaszkodottabb: ha lesz alkalmam a későbbiekben a kis csapatos műhelymunkából a nagy költségvetésű produkciók irányába elmozdulni, ahhoz szükség lesz egy ilyen név „bejáratására”. Ez alatt arra gondolok, hogy magyar film csak akkor tud rentábilis és versenyképes lenni, ha külföldi piacok felé is tud terjeszkedni. Ehhez szükség van a „bázisországban” is bejáratott, de a nyugati világban is kiejthető és megjegyezhető, jellegzetes „márkanevekre”. Tehát én nem külföldre vágyom, hanem az ottani színvonalat szeretném ide behozni és magyar lelemé-

nyességgel megújítani. Ezek persze nagyon távoli és ködös elképzelések.

J. C.: Van-e esetleg további terved akár az Autokráciával, akár a filmzés, vagy blogolás, netalán rádiózás terén?

Tóth Bálint: Az Autokráciának már félig akaratlanul kitaláltam a folytatását, legalábbis a történet vázlatát megvan, ennek ellenére nem igazán tervezem folytatni a filmet. Rengeteg új téma van, amivel foglalkozni lehet, nem akarom ugyanazt a történetet mondani tovább. Persze a folytatás már nem a „0712869354 második napja a cellában” lenne, hanem egy kiterjedtebb történet, több helyszínnel, szereplővel, sokkal több pénzt, erőforrást igényelne. Ha ilyen mennyiségű erőforrás állna rendelkezésemre, inkább másba fognék. Például fejlesztés korai stádiumában áll a Magiszter című misztikus sorozat (websorozat), valamint rengeteg filmötletem van, igazából a korlátozó tényezőt a gyakorlati akadályok jelentik. Reméltem, hogy az Autokrácia lesz annyira ismert, hogy referenciaként felhasználhatom szponzorok megkeresésekor, sajnos ezt a szintet még nem érte el - itt persze nem tízmilliókkal támogató multicégekre gondolok elsősorban, hanem olyan vállalkozásokra, akik némi reklám fejében eszközökkel, kellékekkel, helyszínekkel, jelmezekkel, viszontreklámmal, stb. tudnának hozzájárulni a produkcióhoz.

J. C.: Van-e még valami, amit szeretnél a filmmel, jövőbeli terveiddel kapcsolatban elmondani?

Tóth Bálint: A filmről nyilván lehetne még órákat, napokat beszélni, de nem akarom elvenni a nézőktől a felfedezés, gondolkodás, akár együttgondolkodás lehetőségét, örömét. A jövőben, ha filmzésre kerül a sor, valószínűleg továbbra is főleg olyanok segítségére számítok, s olyanokat próbálunk toborozni a fórumon, akik nem elsősorban anyagiakért, hanem az alkotás örömeért csatlakoznának hozzánk. Ez nem jelenti azt, hogy hosszabb távon ne tudnánk „profik”, emberek tucatjainak megélhetést biztosító produkcióvá fejlődni, ehhez azonban rengeteg befektetett munkára, az eddigieknél lényegesen több ember együttműködésére lesz szükség.

J. C.: Köszönöm az interjút!

Tóth Bálint: Köszönöm a lehetőséget.

Kézi vezérlés

Elromlott. Megint elromlott. Méghozzá sokkal súlyosabban, mint eddig bármikor. Persze régóta vacakol már, és a mindenkori kezelő sürgetni is szokta a nagyjavítást. Az azonban egyre csak késik, és a Föld automata időjárás-szabályozója 2013. március 11-én végképp bement a unalmast.

A hőmérséklet-vezérlő növekedésre állt be. Túl erős növekedésre.

Benji, az ügyeletes egér idegesen rágta a bajuszát, miközben kétségbeesetten próbált kapcsolatba lépni a megveszekedett masinával. Végül feladta, és kézi vezérlésre kapcsolt. Tudta ugyan, hogy az időjárás rendkívül kényes és érzékeny rendszer, de mivel a központ csak május elejére ígerte a szervizt, és a bolygó-számítógép drámaian melegegett, úgy érezte, nincs más választása. Óvatosan lejjebb állította a hőmérsékletet és a légnyomást is, hogy biztosra menjen.

Először úgy látszott, sikerült, és Benji elégedetten dőlt hátra... vagyis dőlt volna hátra, ha szubdimenziós kivetülése lehetővé tett volna egy ilyen kényelmes pozitúrát. De nem, földi teste alig néhány grammos, rövidlábú csökevény volt. Ezen bosszankodott egy darabig. Majd azon is, hogy ebbéli formájában szinte folyamatosan ennie, de legalábbis rágnia kell.

Miután meggyőződött róla, hogy a nappali felmelegedés örvendetesen csökkent, a légnyomás pedig állandó, elvonult tehát az éléskamrába, hogy karbantartsa a kivetülését. Ott is töltötte az egész napot. Sőt a következőt is.

Így aztán a figyelmeztető jeleket sem vette észre, és március 14-én, amikor végre kijött a kamrából, azzal szembesült, hogy a fél bolygón hóvihár tombol. Természetesen azonnal korrigált. Csakhogy tanulva a saját hibájából, még óvatosabban és lassabban tette ezt, mint néhány napja. Amivel persze csak azt érte el, hogy a helyzet tovább súlyosbodott.

Káromkodva rángatta a fogantyúkat, és nyomkodta a kapcsolókat, csak hogy azok közül több is beragadt. Még a következő napokon is cefet hideg volt, noha a havazás nagy nehezen elállt. Messze túl hideg ahhoz, hogy a gép részét képező "értelmes" életformák normális tevékenységükkel segíthessék a számítási folyamatot. Tehát ismét csak szaladt a kamrába, csak hogy ezúttal nem enni, hanem gépolajért. De bizony hiába. A hőmérséklet-szabályozót csak nem sikerült kímoldítania nulla fok körüli állásból.

Napokig küzdött vele. Bevetett minden elképzelhető trükköt, csavarhúzó és kalapácsot. Mégis csak március 21-én

töltötte el. A hang megszűnt, az ajtó kitárult, és a kabin belsejéből vakító fény árasztotta el az előteret. Károly belépett, és gépiesen, oda sem nézve nyomta meg a garázs szintjének a gombját. Elindult lefelé. Két emelettel lejjebb a lift újra megállt. Az ajtónyílásban egy csinos, a húszas évei végén járó nő jelent meg. Szürkés-kék szoknyakosztümöt viselt, vajszerű blúzzal. Rendezett haja, a combközépig érő szoknya, valamint a ruhával színben harmonizáló magassarkú cipő egy üzletasszony rafinált, visszafogottan kihívó képét keltette. A nő láthatóan meglepődött, amikor észrevette a férfit. Egy pillanatig habozott, majd mégis belépett a felvonóba, és az ajtó közelében maradván háttal fordított a másiknak. A kabin ismét elindult. Károly a nő hátát mustrálta. Kontyba szedett szőke haját, tarkóját, szépen ívelt nyakát, formás fenekét, izmos lábikráit. Önkéntelenül is elmosolyodott.

A harmincharmadik emeleten immár csak a vészvilágítás üzemelt, sejtelmes félhomályba burkolva a folyosót. Megnyomta a hívógombot. A felvonó halk zümmögése megnyugvással

lélegezhetett fel valamennyire. Addigra azonban a csapadékadagoló ragadt be, és hiába rángatta, húzgálta, csak nem sikerült elállítania az esőt. Fixálta a hőmérsékletet irányító kart, és megismételte az olajos, csavarhúzó, kalapácsos játékot a másik szabályozókaron.

Három nap múlva részleges sikert aratott: nem esett semmi, de a fellegek folytonosan eltakarták a napot. Ennek hatására a hőmérséklet ismét fagypontra alá süllyedt, és Benji figyelmét megint az a szabályozó kötötte le. Nem sok sikerrel. Ennek következtében a szabadon hagyott csapadékadagoló ismét elmozdult, és 25-én (helyi idő szerint) újra havazni kezdett.

Benji a haját tépte. Vagyis tépte volna, ha lett volna neki. De szubdimenziós kivetülésként, jelenleg nem volt. Így hevesen mosakodott. És káromkodott is. Vagyis jelen állapotában, cincogott.

Az idegösszeomlás szélén, telefonálással töltötte az elkövetkező napokat. Megpróbálta meggyőzni a központot, hogy igenis van baj, mégpedig komoly, és küldjenek már, legyenek szívesek, valakit, aki megjavítja a klímát.

A bürokrácia gépezete végül működésbe lendült, és helyi idő szerint 29-én megérkezett Mickie. Valami kutyút a kallanyúkon, majd visszaszolgáltatta az ügyeletesnek azzal, hogy minden rendben lesz, az automatika is működik, és lassan melegíti majd a számítógépet.

Benji ebben meg is nyugodott, és derűsen figyelte, ahogy kedves gépezetét lassan elönti a víz. A hó ugyanis elolvadt, az eső meg csak nem akart elállni, így aztán a bolygó-gép folyói sorra ki is léptek a medrűkből.

- De hát biztos így van jól, mert azt mondta a szakai - nyugtatgatta magát a klímaegér.

De hiába. Április 6-án már nem bírta tovább, és óvatosan lejjebb pöccintette a kapcsolót. Az eső teljesen csak másnapra állt el, ahogyan azt számította is. Így aztán a jól végzett munka örömeivel vetette magát ismét az éléskamra tartalmára, hogy a hajszolt napok alatt elvesztett grammjait visszaszerezze. Ráadásul a barátnője is átlátogatott a felsőbb dimenzióból, hogy "gratuláljon" neki, és Benji elégedetten tapasztalja, hogy a leány szubdimenziós kivetülése éppolyan kellemesen hat az övére, mint ahogy azt saját testükben is megszokhatták már.

Kellemesen teltek a napok, hetek.

Benji csak a helyi április közepe után nézett rá újra a gépeire. Csak, hogy azt tapasztalhatta, hogy a hőmérséklet megint elszaladni készül, és hetek óta nem esett az eső. És az egér, mélyet sóhajtva, megpöccintette a kapcsolót...

Kévirág

töltötte el. A hang megszűnt, az ajtó kitárult, és a kabin belsejéből vakító fény árasztotta el az előteret. Károly belépett, és gépiesen, oda sem nézve nyomta meg a garázs szintjének a gombját. Elindult lefelé. Két emelettel lejjebb a lift újra megállt. Az ajtónyílásban egy csinos, a húszas évei végén járó nő jelent meg. Szürkés-kék szoknyakosztümöt viselt, vajszerű blúzzal. Rendezett haja, a combközépig érő szoknya, valamint a ruhával színben harmonizáló magassarkú cipő egy üzletasszony rafinált, visszafogottan kihívó képét keltette. A nő láthatóan meglepődött, amikor észrevette a férfit. Egy pillanatig habozott, majd mégis belépett a felvonóba, és az ajtó közelében maradván háttal fordított a másiknak. A kabin ismét elindult. Károly a nő hátát mustrálta. Kontyba szedett szőke haját, tarkóját, szépen ívelt nyakát, formás fenekét, izmos lábikráit. Önkéntelenül is elmosolyodott.

- Mi olyan mulatságos? - kérdezte a nő, az alig hallható kacajra reagálva.

- Semmi - mondta a férfi. - Elnézést! Csak elképzeltem, hogy két idegen összeczárva egy szűk helyen... Remek kiindulópontja lehetne egy sablonos horrorfilmnek.

- Aha - válaszolta a másik, némi felsőbbrendűséggel a hangjában.

A felvonó hirtelen, nagy zökkenéssel megállt, és ugyanakkor kialudt minden fény a belsejében.

- Ezt most direkt csinálta? - háborodott fel az amazon.

- Nyugodjon meg, nem én voltam! Ilyet nem lehet csak úgy „csinálni”. Áramszünet lesz - préselte ki bosszúsan a fogai közt Károly, miközben előhalászta zsebéből az öngyújtóját.

A kis gázgyújtó fényénél végignyomkodta a lift összes gombját, többször a vészcsengőt is, de nem történt semmi, kivéve, hogy az öngyújtó vékony lemezborítása átmelegedett, és megégette az ujját. A férfi szitkokat szórva hajította a sarokba a tűzszerszámot, miközben fájó ujjbegyét a szájához emelte:

- Azt a keserves...

- Gratulálok! Egy igazi MacGyver.

- Maga csak ne szellemeskedjen, különben...

- Különben mi lesz? A térdére fektet és elfenekel?

- A szarkazmus most nem segít - válaszolta Károly. - Próbáljunk meg higgadtak maradni, majd csak történik valami.

- Mit csinál a lábamnál? Ne fogdosson, mert megjárja!

- Az öngyújtómat keresem. Segíthetne.

- Én ugyan nem! Mindig ilyen ócska trükkkel próbálja megtaperozni a nőket?

- Na, ide figyeljen! - egyenesedett fel most már dühösen a férfi. - Ha nem uralkodik magán...

Meglepetésében elhallgatott. A nő, akit csak sejteni vélt a sötétben, közelebb húzódott hozzá. Arcán érezte a lehetét.

- Izé...

- Nyugodjon meg...

A lehelet forrása még közelebb húzódott, míg a két száj szinte összeért.

- ...nyugodj meg, nincs semmi baj. Itt vagyok, játszhatunk, ha akarsz. Nincs semmi baj.

Károly nem értett semmit, de amikor egy hideg női kéz az inge alá csúszott, és a szájára tapadt egy másik száj, ő sem maradt tétlen. Szorosan átölelte az előtte álló, láthatatlan testet. Beleszédült.

- Tudod - kezdte újra a nő, miközben finoman rágcsálta a férfi fülcimpáját -, én más vagyok, mint a többi nő. Nagyon más. Megvárom, míg a hímek zsákmánynak néznek, előidézem ezt a kis áramszünetet, és amikor megpróbáltok becserkészni, csak utána...

Nyelvével megindult lefelé az izmos nyakon, miközben érezte, hogy Károlyt megbénítja a félelem.

- ...csak utána veszem el azt, ami nekem jár...

Megtalálta, amit keresett, a nyaki ütőeret. Széttárta erős álkacsát.

A következő pillanatban kivilágosodott a kabin, és a felvonó hatalmas rándulással folytatta útját. A nő elengedte áldozatát, és hunyorogva egészen az ajtóig hátrált. Szorosan a hideg lemeznek préselődve várta, hogy leérjenek. Közben kajánul mosolygott, le nem véve tekintetét a mozdulatlan dermedt férfiről.

Amikor végül kinyílt az ajtó, felszívódott a garázsban.

Fuvallat

Amikor leszáll a köd

Jack Cindy felé fordult az ágyban, majd gyengéden átölelte s megcsókolta. Cindy viszonzta neki a gesztust, majd gyengéden végigsimította kezét partnere hátán. Miután megfelelően felforrósodott a hangulat, hosszú ideig tartó érzéki szeretkezésbe merültek.

Jack Naten a Maine állambeli Rocklandben tengeti minden napjait, ami egy csendes tengerparti város parkokkal, tiszta, rendezett utcákkal. Kertes házban él, közel a tengerhez. A pázsitot elhanyagolta, és a hátsó kert is kész dzsungel. A ház külső faláról, ablakairól már rég elkezdett lepattogni a fehér festék, de belül tiszta és rendezett, mivel Cindy néha kitakarítja.

Jack sokat olvas és a barátaival rendszeresen találkozik. Húszas éveit végéig tapossa. Középmagas, szálkás teste van, noha soha nem járt konditerembe, rövid haját elől, felzselézve hordja, arca borostás. Cindy Campbell húszas éveit elején jár. Vékony testalkatú, világosbarna, hosszú, hátközépig érő dús haja van, szőke melírral.

Szeretik egymást Jackkel, de ennek ellenére laza a kapcsolatuk. Hetente három-négy alkalommal, mikor Cindy egy kis társaságra vágy, átmegy Jackhez és vele tölti a napot.

Jack rápillantva ébresztő órájára, észrevette, hogy késésben van. Kapkodva elpakolta a kajáját és magára kapta egyenruháját, majd az ajtó felé indult.

- Vigyáz magadra! - kérte szinte dorombolva Cindy.

Jack megállt az ajtóban.

- Reggel itt leszel, mikor haza érek?

- Nem, korán elmegyek.

- Akkor te is vigyáz magadra! - ezután bezárta maga mögött az ajtót, beült a 79-es Ford Mustangjába és elindult, hogy felvegye egy kollégáját, Pete Kinleyt.

Már az utcafordulóban meglátta, hogy a ház előtt várakozik. Pete tipikus smaszter volt, magas, tagbaszakadt, kopaszra borotvált fickó. Egyetlen hibája az öltözködési stílusa volt. Szerette a rózsaszín pólókat, ingeket. A legrosszabb, hogy ezt az izlésficamot másra is rá akarta erőltetni. Mikor meglátta Jacket, elindult felé. Útközben még szippantott egy slukkot a piros Marlboróból, majd eldobta és bevágódott a kocsiba. A rádióban éppen az esti hírek következtek.

- Csá, Jack! Mi a helyzet? - kérdezte fáradtan.

- Szia Pete! Semmi. Délután keveset aludtam, mivel átjött Cindy. Te tudtál pihenni? - kérdezte hasonlóan tőle, miközben elindult a kocsival.

- Hát, kb. egy órát tudtam fél álomban a gyerekeim miatt. Kis köcsögök, de azért szeretem őket. Mi a helyzet veled és Cindyvel?

- Múltkor megemlítettem neki, hogy hozzám költözhetne. De azt mondta, hogy még nem áll készen.

- Még mindig keresik azt a blackrocki elíteltet, aki egy hete szökött meg a börtönből. A lopásért és csalásért elítélt John Smith-t a rendőrök már több lehetséges helyen is keresték, de eredménytelenül végződött. John Smith fehérbőrű, kb. százhatvan centiméter magas, izmos testalkatú, vörös, rövid hajú, kopaszodó férfi. Kérjük a lakosságot, hogy ha gyanús személyt látnak, akire illik a leírás, hívják a kilenc-tizenegyet. Most az időjárásról bővebben - hallatszott a rádióból.

- Nem hiszem, hogy még nem tudták előkeríteni azt a szemetet - jegyezte, meg Pete.

- Ne is mondd, aznap este behívtak engem is. Egész este ezt a szerencsétlent kerestük Blacktől Rockland irányába egy tucat órrel.

Jackék folytatták az útjukat. Graybe mennek szolgálatot

teljesíteni, ami egy női börtön, előtte viszont Blackrockba a férfi börtönbe mennek, hogy felveszék a felszerelésüket. Rocklandtól mintegy 20 mérföldre helyezkedik el Black, utána következik tőle tíz-tizenöt mérföldre Grey. A női börtön egy temető mellé épült, ahova egy közeli kertváros Smallrock lakosai temetkeznek.

Miután megérkeztek, Jack leparkolta a kocsiját, majd Petetel bementek az ügyeleti helyiségbe. Köszöntek a nappalosoknak, miközben felmutatták a szolgálati igazolványukat, majd a mágneskártyájukat is lehúzták. Ez már rituálénak számított, amit azzal folytattak, hogy elmentek kávézni. Mialatt Jackék itták a forró nedűt, szép lassan megérkezett a többi éjszakás felügyelő is. Egy páran bejtek az ebédlőbe, ők szintén Greyben teljesítenek szolgálatot. A többiek az eligazító helyiségben várakoztak, ami az ebédlő melletti helyiség volt a bejárathoz közelebb.

- Grey! - kiabálták a fegyverraktárból, jelezve, hogy, aki Greyben teljesít szolgálatot, mehet felszerelni. Utána mentek a Blackben dolgozók. Kb. tíz, tizenöt perc múlva már fel is szerelték, és várták az éjszakás biztonsági tisztet, aki elmondja a feladatokat, s átadja a fontos tudnivalókat az éjszakásoknak. Utána busszal vitték őket Greybe. Az út nem volt különösebben hosszú, de annál kényelmetlenebb a sok kátyútól az úton.

Miután megérkeztek és leszálltak, köszöntötték a nappalosokat, mikor bevonultak. Az épület ajtaja egy folyosóra nyílt, ahol jobbra a mosdó ajtaja, közvetlenül utána az értékmegőrző szekrény állt. Balra az ügyeleti helyiség, valamint az ebédlő foglalt helyet. A szobában két íróasztal található ugyanennyi székekkel, valamint egy fegyver tárolására szolgáló pánccs szekrény. A felügyelőnök, akik a rabokra vigyáztak, nem húzták az időt, bepakolták telefonjaikat és egyéb értékeiket a megőrzőkbe, majd bementek megkezdeni a váltást. Az ügyeleti helyiségben a főfelügyelőn kívül még két ór tartózkodott.

- Gyertek betárazni! - szóltak Jackéknek, akik a homokkal teli ládához mentek. Miután a fegyverekbe berakták a tárat, elindultak a börtön körül, hogy leellenőrizzenek a kerítést.

- Milyen napotok volt?

- Á, dögunalmas volt. Ugye nem zavar, ha rágyújtok?

- Nem, nyugodtan, én is rágyújtok.

- Amúgy most, hogy átgondolom, még is volt valami. A temetőben eltemettek három embert. Úgy, hogy délelőtt sok kocsi járt erre.

- Pff, akkor volt nyüzsgés. Még jó, hogy a temetőt egy fém palánk választja el a börtöntől. Kiket temettek el, nem tudjátok?

- Csak azt, hogy a közeli kertvárosban laktak.

- Az nem sok. Na, de itt is vagyunk. Mondjuk, én még pár kört óránként lezavarok.

- Na, ne essél túlzásokba, azért óránként te se tudsz lezavarni pár kört. Meg nincs is kivel, ha csak nem Petetel.

- Oh, hogy kapnád be! Ha ennyire pihent vagy, akkor itt is maradhatsz éjszakára helyettem!

- Kösz, kihagyom. Inkább menjél jelenteni!

- Jól van, na, de sürgős valakinek!

Miután bementek az épületbe, Jack jelentett, majd megírta a naplóját. Körülbelül öt perc telt el azóta, hogy visszaértek, a nappalosok már jöttek is ki a börtönből. Kivették a telefonjaikat és egyéb cuccaikat az értékmegőrzőből, elköszöntek és felszálltak a buszra, ami ezután elrobogott velük.

Jackék megterítették az asztalt, s neki is álltak elpusztítani a vacsorájukat.

- Pete, a főfelügyelő nem mondta, kiket temettek el?

- Dehogynem. Emlékszel, három, négy napja körülbelül a híradóba mondták, hogy a bekötőúton baleset történt. Nagy volt a köd, a kocsi kikanyarodott az 1-es főútra, mikor a semmiből feltűnt egy buzi nagy kamion mögöttük. Túlságosan

gyorsan hajtott, hogy időben lefékezhesen. Az autót szarrá törte. Egy gyerek és a szülei a helyszínen meghaltak. Persze a sofőr kihívta a mentőket, de már késő volt. Őt a helyszínen le is tartóztatták. Állítólag azt állította, tönkre ment a fékje, de szerintem csak elbambult vezetés közben az idióta.

Miután befejezték vacsorájukat, Jack elindult a szokásos útvonalon a börtön körül, ezt óránként egyszer meg kellett tennie. A börtön elülső oldalán az utat egy elektronikai eszközt szétzerelő üzem fogta közre, ahol napközben rabok dolgoztak. Jobb oldalon szántóföld helyezkedett el és egy víztisztító állomás. A hátsó oldalán a börtönnek egy erdő található, ami éjszakánként megtelt az erdei lények zajával. Jack szerette az erdei zajokat, ezért itt mindig lassabban haladt. Végén, a sarkon volt az ajtó, ami a börtön és a palánk közti területre vezetett, míg a palánkon túl a sírkert nyújtózott. Napközben néha elmentek a járőrök a palánk mögött a temető fele, de éjszaka nem volt jellemző. Jack mégis úgy döntött, elmegy arra. Elindult a palánk mellett, majd befordult a sarkon. Minden nyugodt volt és sötét. Néhol ködfoszlányok gomolyogtak, mint egy ópium barlangban, ahol a vendégek pőfékelése fojtogató füsttel borította be a helyet.

- Ó, hogy az jó édes, nem hoztam lámpát! Na, mindegy, majd legközelebb. Miután kellőképp kimérgelődte magát, visszament a palánk ajtóhoz és bement. Végig cammogott, és pár perc múlva újra az őrhelyen találta magát, ahol jelentette Petenek, hogy mindent rendben talált.

- Még tizenegy óra és mehetünk haza! Mi csináljunk addig?

- A telefonomra raktam fel pár horror filmet, megnézzük?

- Naná! Mit raktál fel?

- A Végső állomás egytől háromig.

- Zsír, horror est lesz! Mire megnézzük mind, lassan mehetünk is haza.

Jackék elhelyezkedtek, majd elkezdték a filmet. Nagy izgalommal nézték, mintha még nem látták volna, noha ez messze állt a valóságtól. Talán az éjszaka, vagy mert az őrhelyen nézték, ahol nem lett volna szabad. Igen, a tiltott gyümölcs mindig edesebb - gondolta Jack a végén.

- Hu, jó volt újra megnézni!

- Ja, nem volt rossz. Tartsunk pár perc szünetet, aztán jöhet a következő része!

- Rendben, de előtte megyek egyet a börtön körül.

- Jól van, menjél - mondta, majd kiengedte Jacket.

Gyorsan körbeszaladok, amúgy is hideg van, és ez a tejföl is sűrűsödik a levegőben - gondolta dideregve, majd sietősre vette a lépteit. Mikor az erdő mellé ért, a szokásos erdei hangok megnyugtató zenéjét hallgatva lassított, majd félúton megállt. Szívott egy-két mély levegőt, majd rágyújtott.

Ekkor furcsa zajra lett figyelmes, valami bent az erdőben mozgolódni kezdett. Egyre gyorsabban, egyre ritmusosabb lett a zaj, egyre hangosabb. Végül egy fa, hangos reccsenéssel rádőlt a kerítésre. Majd még egy és még egy, közeledve Jack felé.

- Mi lehet ez, basszus? - kérdezte a kidőlt fák irányába tekintve. Ekkor mintha valami ősi ösztön ébredt volna fel benne, ami azt ordítja, fuss, elkezdett rohanni. A cigit is kiesett a kezéből. Mögötte a reccsenő, puffanó hangok erősödtek. Még jobban felgyorsított, ezzel elég időt nyerve, hogy a palánk-ajtóhoz érve kinyissa.

- Francba! - robbant ki belőle, miután leejtette a kulcsot. Felkapta, kinyitotta vele a zárat és lenyomta a kilincset. Ekkorra a különös zajok egy csapásra megszűntek. Miután bement az ajtón, akaratlanul is észrevette, hogy a kidőlt fák helyükön vannak, s az erdőből csak a megszokott zajok szűrődtek ki. - Hát ez meg mi lehetett, csak hallucináltam volna? Az nem lehet! - gondolta. - Háááhuuu, biztos csak fáradt vagyok, jobb, ha megyek! - mondta egy mély sóhajtás után, inkább csak magának. Bezárta az ajtót és visszaindult az

örhelyre, nyugtatva magát, hogy csak képzelődött.

- Gyors voltál, rendbe volt minden? - kérdezte Pete.

- Persze! Csak kezdek álmos lenni.

- Én is, rakj fel egy kávé, addig kimegyek levegőzni! - Pete kiment, s rágyújtott egy Marlboróra. Nem volt kedve sokáig kint fagyoskodni, ezért sietősen szívta, majd visszament. Miután elkészült a kávé, kitöltötték maguknak és folytatták a horror estet.

A Végső állomás kettőnek is hasonló volt a története, mint az előzőnek, talán ezért aludt el rajta Jack pár perc után. Nem sokkal fél tizenkettő előtt ébredt fel.

- Uuááhh, azt hiszem, átaluadtam a filmet - ásította Jack.

- Igen, de nem akartalak felkelteni. Gyere, zabáljunk valamit, megéheztem!

Jackék körülbelül fél órán át ettek és beszélgettek, utána Jack magához vette a lámpát, majd lassan elindult szokásos útvonalán. Nem igazán akart arra gondolni, mi történt előzőleg, már abban se volt biztos, hogy nem csak álmodta-e. Megérkezett az erdőhöz, ahol a megszokott hangok és látvány fogadta. Felgyorsította lépteit, már-már szinte futott.

Huh végre túl vagyok, rajta! - gondolta megkönnyebbülten, mikor az ajtóhoz ért.

- Srsrscs... Jack, jelentkezz! Pete vagyok - szólalt meg a rádió, némi recsegés után.

- Mondjad, mi van?

- Merre vagy?

- Most értem a palánkhöz.

- Hallottad a zajt a temető felől?

- Milyen zajt?

- Nem tudom, talán valami kocsi állhatott meg. Nem hallottál semmit?

- Nem! Itt minden csendes.

- Nem baj, azért nézz szét!

- Huuu, na, jól van, szétnézek, de biztos nincs semmi.

Jack elindult a temető irányába. Ahogy egyre közeledett a sarokhoz, úgy lett sötétebb is. Ide már nem ért el a körvilágítás sárgás fénye. Bekapcsolta a lámpát, majd befordult. Sötét, ködös volt minden, két-három méterre látott maga elé. A lámpa fényétől csak úgy izzott a köd, ami csak nehezítette a látást. Elindult a palánk és a temető közti füves részen.

- Nincs itt senki! Nincs is itt senki! - mondta nyugtatva magát, mikor a temető egyik bejáratánál egy árnyékra lett figyelmes. Egy gyerek volt, olyan tíz éves forma fiú. A gyerek megijedt, megfordult s beszaladt a temetőbe. - NE FUSS EL, NEM AKARLAK BÁNTANI! MIT KERESSEL ITT? - kiabálta miközben utánaszaladt.

A temetőben nem volt nagy köd, szinte csak foszlányok. De volt bennük valami ijesztő, mintha saját akarata lenne. Szép lassan hömpölyögtek a sírok közt. A temető ezen része nagyon ősi volt. Az ilyen síroknál törések és repedések látszottak, de a feliratok már lekoptak. A fiú nem volt sehol. Miközben tovább ment, a félelem és kíváncsiság egyvelegét érezte, az utóbbi győzött. Továbbment maga elé világítva s közben arra gondolt, hogy a temető e részét még sosem látta. Egy bokor felől zajt hallott. Majd pár perc múlva két idős alakot látott kijönni a bokor mögül. Lassan, ráérősen jöttek, mintha csak siklanának. Jack rájuk világított.

- Mit keresnek itt ilyen későn? Hahó! Magukhoz beszélék!

- Ben, hol vagy? Gyere elő! Tudod, hogy nem szeretjük, ha elcsatangolsz. Ben, gyere vissza, már nagyon aggódunk érted! - kiáltották a ködbe a furcsa alakok.

A férfi és a nő nem figyelt rá, csak elsétáltak előtte, mintha nem is látnák.

- Mi a fene folyik itt? Ezek tuti most szabadultak a diliházból. Na, jól van, megnézem, merre mennek. Jack lemaradva követte

őket jó néhány percig, amikor egy sírnál megálltak. Még újnak tűnt, azok egyike, ahova tegnap délelőtt temettek. Kicsi volt és valami mocorgott a sír mögött. A fiú volt. Félelem ült a szemében, de mikor meglátta a szüleit, megkönnyebbülve és vidáman szaladt oda hozzájuk. De hiába, a szülei észre se vették őt, csak továbbmentek.

- Mama itt vagyok! Mama miért nem látsz? Mama, mama! - fakadt ki könnyes szemmel a fiú.

Jack nem várt tovább, elindult feléjük. Ahogy közeledett, a három alak nem mozdult, felé se néztek. Majd elkezdtek halványulni. Jack elkezdett rohanni, de mire odaért, már csak a sírt találta. Elég kicsi sír volt, Ben Clover, élt 1989-től 1999-ig - állt a sírkövén.

- Basszus, valaki szórakozik velem? Ez nem lehet ugyanaz a fiú, ez nem lehet! De akkor hova tűntek innen? Még két másik friss sír is feküdt mellette, de Jacknek nem volt kedve megnézni.

- Srsrscs... Isten hozott nálam, Jacki fiú! - hangzott a rádióból, halk, mély, sejtelmes hangon.

- Ki az! Ki szórakozik? Te vagy az, Pete? Elég rossz vicc. Tudom, hogy te vagy, felismertem a hangod!

- Nyugi, nyugi, csak vicceltem! Találtál valamit?

- A nénikéddel szórakozzál, majdnem infarktust kaptam. Nem találtam semmit, megyek vissza.

- Várok rád! -szólt bele valaki ismét halk sejtelmes hangon.

- Haha, nagyon vicces! - jegyezte meg s visszaindult.

Jack sokáig bolyongott, de sehogy se találta a visszautat. Mindig valahogy a temető közepén lyukadt ki, ahol egy vén göcsörtös, csavarodott tölgyfa állt. Nem voltak levelei, talán több száz éves is lehetett. Rossz érzése támadt, mikor megpillantotta, valami sötét és gonosz erő ölelte körül a helyet. Ahogy bolyongott, a ködgomolyagok szép lassan átalakultak. Most már emberek voltak. Szelleme a múltból. Öregek, fiatalok, nők és férfiak is. Jacken rémület lett úrrá, mikor jobban megnézte őket. Mind haldoklott. Láthatatlan kötelektől, puszkagolyóktól, gránátoktól, ami lecsonkolta az ember végtagját, vagy elektromos széktől. Érezni lehetett az éget hús szagát. Saját halálukat élték újra és újra.

- Ez meg mi a franc, mi történik? Honnan kerültek ezek ide és én hol vagyok? MI TÖRTÉNIK, ITT! VALAKI MONDJA MÁR MEG! - üvöltötte, miközben körbenézett, de semmi válasz nem érkezett. A szelleme szenvedtek, de egyik se törődött Jackkel, amitől kicsit megkönnyebbült.

Továbbindult s már, ki tudja, hányszor tévedt vissza a göcsörtös fához. Már fáradt volt, ezért odament. Valami megmagyarázhatatlan erő húzta felé. Alaposan megnézte az öreg fát, többször megkerülte, de nem látott semmit. Már épp indult tovább, mikor megpillantott valamit a fán. Egy írástörédket, ami szép lassan terebélyesedett, majd a végén felizzott. Olyan volt, mintha valaki most égetné a fába. Jack nem tudott mozdulni, lebénult. Nem tudta elolvasni az írást, mégis biztos volt benne mi áll ott.

„Idegen, ki szent temetőnket háborgatod, csontjaid örökre pihenjenek itt, lelked örökre raboskodjon!”

Jacket elfogta a félelem, pánikba esett. Hátrálni kezdett, de megbotlott valamiben, elesett és a lámpa kiesett a kezéből. Egy koponyát világított meg a fénye, ami mintha gúnyosan mosolyogna, majd a lámpa pislákolva elaludt.

- Ó a francba! - kiáltotta Jack, majd felállt és futni kezdett. Még mindig nem tudta, merre menjen, csak szaladt. A haldokló kísértetek lassan belevesztek a ködbe, ami utána egy ösvényt nyitott meg Jack előtt. Nem tudta, mennyi ideje futott arra, amerre a köd vezette s csak remélhette, hogy kivezeti. Hirtelen ismerős sírokat pillantott meg.

- Már nem lehet messze a kijárat - gondolta Jack még jobban szaporázva lépteit. Miután elment egy bokor mellett, a

temetőkapu üdítő képét pillantotta meg, de valami más is volt. Egy test feküdt a kijárat előtt. Egyre közelebb ért, míg végül csak pár méterre volt a testtől. – EZ NEM LEHET, EZ EZ NEM! HOGYAN? EZ NEM, EZT CSAK hallucinálok! – kiáltotta Jack. Felismerte a testet, az övé volt, ott feküdt élettelenül. Majd egy rideg síron túli hang szólalt meg a fejében, megrémült.

– Idegen, ki háborgatni mertél minket, csontjaid örökre itt pihennek, lelked örökre itt fog raboskodni!

– DE ÉN MÉG NEM HALTAM MEG! MÉG NEM!

– Már ide tartozol! – hangzott ismét a fejében. A köd rohamos gyorsasággal kezdett feloszlani, egy pillanatra ellepte Jack halott testét a földön, majd eltűnt a testtel együtt, mintha nem is lett volna.

Sötét, üres szoba, középen szék, rajta egy férfi hozzákötözve. Feje lelóg, szája sarkából vér csöpög. Hirtelen lámpa villan, erős fénye fájón vakít. Cipő kopog a padlón, talán túsarkú lehet, majd újabb, tompább léptek. Immár hárman vannak a szobában: egy nő és két férfi. Erről a székhez kötözött hamar megbizonyosodik.

– Nem beszél. Mi legyen vele? – kérdi a női hang.

– Bízd rám! – mondja a férfi, aztán csók csattan.

Valaki kihúzza a fiókot, és kivesz belőle valamit. Néhány fémcsattanás hallatszik, egy öngyújtóé, és a Smith & Wesson tárjának kerepelése, mely avatott fül számára eltéveszthetetlen. Fűszeres szivarfüst illata tölti be a helyiséget.

– Nos, Jones, hol van a mikrochip?

A székhez kötözött nem felel, magára haragítva türelmetlen kérdezőjét, aki mellélép, és hajánál fogva hátrarántja a fejét.

– Jól van, tárgyaljunk másképp! – szól a férfi, és a fegyver csövét a székhez kötözött halántékához szorítja, felhúzza a kakast. – Utoljára kérdezem: Hol van a mikrochip?

– Nem tudom.

– Rossz válasz – mondja a férfi, meghúzza a ravaszt, a Smith & Wesson kattan egyet, de nem sül el.

A székhez kötözött hunyorog, bedagadt szemhéját igyekszik nyitva tartani. A nő szemközt áll, éppen a harisnyakötőjét igazgatja, bordó szoknyája alól a bugyija is kivillan, és mikor magán érzi a férfiak fürkésző tekintetét, szőke, loknis fűrtjeit arrébb simítja, majd mélyet sóhajt, mintha csak az orvosnál lenne.

– Tetszik, amit lát, Jones? A magáé lehet, ha elárulja, hol van a mikrochip.

– De, Stanley! – kiált fel a nő, jókora sértődöttséggel a hangjában.

– Hallgass, Brigitte! Nos, mit mond, Jones? – fordul kérdőn a fehér kalapban és szmokingban pöffeszkedő férfi a fogoly felé.

A székhez kötözött szóra nyitja véres ajkát.

– Menjetez mindketten a pokolba!

– Rossz válasz! – Stanley felhúzza a kakast, lő, de a fegyver most sem sül el. – Nem hiszi, hogy magának adom a nómet, igaz, Jones? Pedig tudom, vágyik rá. Öt év börtön után némi melegség visszahozná az életkedvét. Vesd le a bugyidat, Brigitte!

– Tessék? – horkan fel a nő.

– Süket vagy? A bugyidat, azonnal!

– Ennyi! Vége is van a rémálomnak? Na, jó én eltűnök innen – gondolta magában. Még mindig rémült volt és kimerült, de egy megérzés nem hagyta nyugodni. – Ez túl egyszerű!

Igaza lett, mikor magára pillantott, látta, ahogy egész teste szép lassan elhalványodik, elmosódik, míg végül nem maradt belőle más, csak ember formájú ködgomolyag. Minden elsötétedett előtte. Érezte, a szél egyre erősebben fúj, kiabálni akart, de nem tudott. Majd egy erős szélhullám éles karmával szét-tépte a megmaradt ködfoszlányt.

Valahol a temető egy eldugott részén egy öreg repedt, moha lepte sír áll, ezzel a felirattal:

Jack Naten, élt 1972-től 1999-ig. Csontjai örökre itt pihennek, lelke örökre itt raboskodik.

Lovecraft

Brigitte káromkodásfélét sziszeg a fogai közt, kénytelen-kelletlen leveszi a fehérneműt, és Stanleyhez vágja. A férfi széles vigyort ereszt a nő felé, majd a bugyit elhúzza foglya orra előtt. A székhez kötözött élmélygés fogja el, keserű epe marja a torkát.

– Ugyan már, Jones, ne keresse magát! Egy ilyen luxus prosti egyébként sosem állna szóba magával.

– Hogy mi vagyok? – kérdezi elvékonyodott hangon Brigitte.

– Jaj, Szívem, ne hisztizz már! Ez az igazság! Kitartott nő vagy! Én vettem a lakásodat, a ruháidat, az ékszereidet, fizetem a fodrászodat, meg a takarítónőt, cserébe pedig kedves vagy hozzám, amikor akarom, csak még nem tudtam eldönteni, hogy a pénzem szereted-e jobban, vagy valami mást.

– Én szeretlek, Stanley! Bármit megteszek érted! Miattad öltöttem így, hisz te kérted!

A nő láthatóan feldúlt, szaporán veszi a levegőt, közben könnyek gördülnek le angyali arcán szemfesték csíkot húzva maguk után.

– Nincs semmi szükség a jeleneteidre! Nem vagyok producer. Viszont elárulom, Csillagom, belőled sosem lesz jó színésznő, még egy útszéli kurvát sem tudsz normálisan eljátszani – szól lekezelően a férfi.

Brigitte sápadtan elindul Stanley felé, és mikor elég közel ér, hirtelen kikapja a pisztolyt a férfi kezéből és felé fordítja. Stanley dühös tekintettel mered a nőre.

– Megörlöttél? Azonnal add vissza!

– Szeretted engem valaha is, Stanley?

– Azt mondtam, add vissza azt a rohadt pisztolyt! Hogy merészelsz velem, a miami alvilág fejével, Stanley O'Briennel ellenkezni? A csinos kis pófikád miatt vagy még itt, jól mutatunk együtt, jobban mondva, már csak mutattunk, mert még ma kihajítalak! Te az én tulajdonom vagy, és azt csinálod veled, amit akarok, te meg szépen engedelmeskedsz! Fogd be, és add vissza azt a fegyvert, nem fogok könnyörögni! Még hogy szerelem!

– Rossz válasz – mondja hidegen Brigitte, és meghúzza a ravaszt.

A Smith & Wesson hangos dörrenéssel elsül, Stanley üveges szemmel a padlóra hanyatlík. Brigitte a fogoly homlokára irányítja a füstölgő pisztolycsövet.

– Nos, Mr. Jones, most már elárulja, hol van a mikrochip?

Mab Tee

Nem zörög a haraszt, ha nem fúja a paraszt

Köpülös Rozália néni úgy tapadt az ablaküvegre, akár a bélyeg a képeslapra. Nagyon unta már magát ebben a lagymatag időben. Amióta a férje meghalt, semmi szórakozása nem volt azokon a gyönyörű temetéseken kívül.

Temetés azonban, sajnálatos módon, mostanság alig-alig volt, ráadásul sokan haltak meg azok közül is, akikkel el tudott pletykálkodni, és ahogy teltek az évek, egyre magányosabb lett.

A szomszédok újak voltak, nem foglalkoztak vele egy cseppet sem - tőlük akár meg is dögölhetett volna! Haragudott is rájuk ezért rendszeren, na meg azért is, mert borzasztóan tartózkodónak bizonyultak. A köszönésen kívül jóformán szóba se nagyon elegyedtek vele.

Állítólag a városból költöztek Bivalyröcsögére, na de látszott is a beképzelt modorukon!

Az asszonyka nemrég ment el a boltba, és épp most érkezett vissza. Rozália nem bánta, hogy leskelődött utána, mert olyat láthatott, hogy alig hitt a szemének: a szégyentelen fruskát a Kocsis Pista kísérte, és még a biciklijét is ő toltta!

A férje meg dolgozik közben! Mit képzelsz magáról az a szemérmetlen néber? Azt hiszi, nem látják az emberek, hogy mit csinál? Azt hiszi, még mindig a városban lakik? Hogy mer ilyen nyíltan enyelegni azzal a kocsmatöltelekkel? Látszik is, hogy fiatal, a régieknek a szeme is kiszülne a szégyentől!

Rozália visszahúzódtott egy kicsit, nehogy észrevegyék, miközben halkán szitkozódott. A fiatalasszony megbotlott, Pista pedig elkapta, mielőtt elesett volna. Határozottan látszott, amint átkarolta!

Na de ilyet! És nem sül ki a szemük! Ez a nő is ugyanolyan cafka, mint a Horvát Rózsi volt. Az is megcsalta a férjét mindenkivel. Úgy látszik, ebbe a szerencsétlen kis faluba már csak az ilyenek költöznek be.

- Köszönöm, hogy segített! - mosolygott Juhász Dóra, amint átvette a biciklijét Kocsis Pistától. - Teljesen lapos lett a gumija. Ha pedig nem kap el, még a nyakamat is kitortem volna! Ha, ha, ha!

- Semmi baj, örülök, ha segíthettem.

- Viszlát!

- Viszlát!

Köpülös néni összehúzta a szemöldökét. Egyszerűen nem tudott hová lenni az álmélkodástól. A szomszédasszony úgy nevetett arra a lóköttore, akár egy útszéli lotyó. Pont, mint a Horvát Rózsi csinálta! Az is így kezdte.

Na, csak ezt tudja meg a férje! Az ilyen persze meg is érdemelne. Szerencséje van, hogy egy hozzá hasonló úrinő nem foglalkozik ilyesmivel, de ez nagyon gyanús. Még csak nem is titkolóznak! Egyszerűen döbbenet. Ezt hallja meg Gizike a piacon!

- Én mondom neked, átkarolta! - csóválta a fejét Rozika a zöldséges pult előtt.

- Lehet, hogy csak segíteni akart neki - felelte Gizike.

- Látnod kellett volna, ahogy enyelgett vele!

- Nem is olyannak néz ki az a kis nő - szólt közbe Lajos, a gombaárus.

- Talán nem az a típus, de sose lehet tudni. A Horvát Rózsi is így kezdte, emlékezz csak vissza! Persze lehet, hogy ő tényleg nem az a típus.

- Na, igen, ha gyanúba akar keverni valakit, annak az a legjobb módja, ha mentetetni kezd.

- Szó sincs arról, hogy gyanúba akarnám keverni!

- Azt látom. Pletykás vénasszonyok.

- Nem ért maga semmit, Lajos! - torkolta le Köpülös néni. - Szerintem még azt se venné észre, ha a felesége helyett én feküdnék este az ágyába. Nem veszi észre az apró jeleket. De egy okos asszony használja a fejét!

- Még az kéne, hogy maga feküdjön az ágyamba! Inkább a halál. Fejezze be a pletykálkodást, és menjen a dolgára!

- Megyek én, megyek! Nem kell ilyen ingerültnek lenni! Csak mert elmondom a véleményemet

- Most nézd meg, Marika! - sóhajtozott Köpülös egy másik stand előtt. - Az a szegény férje meg dolgozik.

- Borzasztó.

- Ez még rosszabb lesz, mint a Horvát Rózsi, majd meglátod!

- Szégyen, hogy csak ilyenek költöznek ide.

- De én nem mondtam semmit! Nem is mondanék... csak azt a szegény férfit sajnálom. Mindenesetre nagyon gyanús. Ha a nyílt utcán így enyelegnek, mit csinálhatnak, ahol enki se látja őket?

- El tudom képzelni!

- Tegnap is egy óráig volt a boltban. Mit kerest ott addig?

- Tiszta fertő.

- Csak azt nem értem, miért gondolják azt, hogy az ilyesmi nem tudódik itt ki? Egy okos asszony használja az esztét.

- Nem törődnek azok vele! Felelőtlenek.

- Tiszta szégyen!

Másnap a kisboltban egy vadidegen férfi somfordált oda Juhász Dórához.

- Ne haragudjon, hogy megszólítom, de ön lakik a Tulipán utca száznegyben?

- Igen, én.

- Akkor jó, ha tudja, hogy a szomszédja, a Köpülös néni miket terjeszt magáról!

- Miket terjeszt rólam? - döbönt meg a nő.

- Azt, hogy megcsalja a férjét a Kocsis Pistával.

- Ki az a Kocsis Pista?

- Aki tegnap hazakísérte a boltból.

- Ja, igen, az a kedves fiatalember! Kilyukadt a biciklim, és segített hazajutni.

- Nos, az öreglány látta önöket az ablakból, és egyből járnit kezdett az a csavaros agya. Végighaknizta az egész piacot vele, hogy maga, meg a Kocsis Pista...

- Akkor azért néztek rám olyan furcsán az utcán? Úristen! Az emberek azt hiszik rólam, hogy valami kurva vagyok! Most mit csináljak?

- Őszintén szólva fogalmam sincs. Ez tipikusan az a helyzet, amikor minél jobban kapálózik valaki, annál inkább belegabalyodik a hálóba. Ha mentegeti magát, csak még gyanúsabb lesz. Tudja, milyenek a jónépek! Ha a bogár már a fülükbe van...

- De miért tett ilyet velem az a nő?

- Mert egy okos asszonynak hiszi magát. És szokimondó. Ha gyanakszik valakire, azt el is mondja. Mégpedig mindenkinek. Ha értene hozzá, még az internetre is kitenné.

- De ha ismerik, akkor miért hisznek neki?

- Nem mindenki hisz neki, de elég sokat meggyőzött már.

- Ez valami borzasztó! A legjobb lesz, ha elmondom a férjemnek. Ő majd helyre rakja.

- Rendben, csak azért szóltam, mert jó, ha tudja!

- Köszönöm.

- Szép napot!

Juhász Dóra idegesen várta a férjét. Már hat óra is elmúlt, de még mindig nem jött haza. A munkaidő csak négyig tart. A telefonját nem vette fel. Túlórázott már máskor is, de mindig hazaszólt előtte. Talán most elfeledkezett róla. Hol lehet ilyen sokáig?

Mikor kulcs csikordult a zárban szabályosan megkönnyebbült: végre hazatért Józsi.

A férfi elég nagydarab volt. Szakálás arcán bárgyú kifejezés ült. Dóra odahajolt hozzá, hogy megcsókolja, de valósággal visszahőkölt az alkoholszagtól.

- Mi az, már meg se pusziulsz? Én már nem vagyok jó?

- Be vagy rúgva?

- Na és aztán?

- De hát... holnap is dolgozol.

- Kit érdekel? Tudod, mit hallottam nemrég? Hogy megcsalsz valakivel.

- Erről akartam beszélni veled! Az egész nem igaz, csak egy rosszindulatú pletyka.

- Szóval tudsz róla! Na persze, hogy tudsz.

- Figyelj, az egész nem igaz!

- Naná, hisz mindenki erről beszél. Már a munkahelyemen is tudják. Tiszta hülyének érzem magam! Miért kellett ezt tenned velem?

- Nem csináltam semmit! Az a vén szipirtó terjeszti, a szomszédunkban! Tegnap látott egy fiatalemberrel, aki hazakísért a gumi miatt. Tudod, a gumi! Nem akartam szólni, hogy kilyukadt, mert fáradt voltál. Majd megcsinálod... látod, összevissza beszélek.

- Kilyukadt a gumi? Ezt csak ilyen lazán mondd?

- A bicikligumiról van szó, fogd már fel! A Pista csak segített!

- A Pista. Már csak így hívod, igaz?

- Várj! Nyugodjunk meg egy kicsit! Szeretném, ha higgadtan megbeszélhénk.

- Nem akarom megbeszélni! - tolta félre Józsi az asszonyát, meglehetősen ingerült mozdulattal. - Ha neked jó az a szemét, akkor legyél vele boldog! De én még elkapom!

- Várj már egy kicsit! - próbálta Dóra visszahúzni az illuminált alakot, de ekkor váratlanul kapott tőle egy akkora pofont, hogy tüstént elvágódott.

Döböntően pislogott. A férje még sosem ütötte meg. Vértett az orra. Józsi ezután bement a konyhába, kihúzott egy fiókot, és egy jókora kenyérvágó késsel jött elő.

- Most megyek, és beszélgetek egyet a te kis lovagoddal.

- Féltékenységi dráma Bivalyröcsögén! - harsogta a televízió. - Egy agresszív férfi késsel számolt le a felesége szeretőjével! A támadás a nyílt utcán történt. A szeretőt négy szúrás érte, egy arra járó pedig, aki segíteni próbált, szintén megsérült. A támadó elmenekült, a mentők és a rendőrség nagy erővel vonultak a helyszínre. A dühöngő férfit később ártalmatlanná tették, a sérülteket elszállították. Ez már nem az első ilyen dráma volt a Cibak megyei kislaluban.

Rozália néni elhülten nézett. Szóval ez volt az a nagy szírnázás, amit nem tudott mire vélni! Tehát mégis igaz volt a gyanúja: az a szégyentelen szomszédasszonya megcsalta az urát. A gombaárus Lajos pedig még pártolta volna azt a cédat.

Egy kicsit már őt is elbizonytalanította, de most végre kiderült az igazság. Így van ez, na! Nem zörög a haraszt, ha nem fújja a szél. Ő persze egyből észrevette, hogy miféle az a nő. Elvégre egy okos asszony használja a fejét!

Szőrcs

A vörös bársonyszék

Fáradtan ültem le arra a kopott kis vörös bársonyszékre, amit még nagymamától örököltem. Furcsán helyezkedik el a modern bútorokkal berendezett szobában, egyfajta nyugodt elkülönülést tükröz. Olyan, mintha külön megszentelt tere lenne. A legszívesebben mindig itt olvasok - úgy tűnik, mintha a tudás egyszerűen belevésődne az agyamba. Ez az ágyamon vagy a ház más helyiségeiben sohasem sikerül.

Nehéz, idegőrlő és tépelődő napokon, heteken vagyok túl. Valami megtört bennem. Először megijedtem, féltem megnyitni a szívem a szerelemnek, azután hisztériázni kezdtem, amikor teljesen érthető és logikus érvek miatt egy vizsgálatról elutasítottak. Mi van velem? Minél jobban tűnődök ezen, annál inkább úgy gondolom, elveszítettem önmagam. Pontosabban a kapcsolatot belső lényemmel. Istennel. Kinek hogy tetszik az elnevezés.

Már régóta törés állt be az életembe, és hiába szeretnék olyan boldog, kiegyensúlyozott és bizakodó lenni, mint amilyen voltam körülbelül tíz éve, nem megy. Elhagytam Istent. És most nem találok vissza hozzá.

Pedig igyekszem. Nagyon. Próbálok teljes szívemből imádkozni, segítséget kérek az őrangyalomtól és a nagyhatalmú arkangyaloktól, járjanak közben értem, mutassák az utat visszafelé... Némák. Azt súgják, ezt nekem kell megtennem. Magamtól kell visszatálnom. Hogyan?

Miként lehet újra megnyitni azt a szívet, amely bezárult a sok fájdalomtól? Hogyan kell megtalálni a belső gyermeket, amely nyitott a világra? Szeretni, elfogadni másokat úgy, ahogy vannak: lehetséges-e?

Rossz ember lettem. Rosszabb, mint voltam egykoron. Ezért sír a lelkem. Tele vagyok haraggal, gyűlölettel, fájdalommal - és hiába a sok neves mester olvasása, meditáció ezerral... Ideig-óráig jobban érzem magam, erősebbnek, azután rájövök, semmi

sem változott, csak álmodtam egyet.

Fel lehet ébredni ebből az álomból?

Talán a vörös bársonyszék - egyszer - megadja a feleletet.

Most újra a szobámban vagyok, és rájöttem, az ego irányít. Hét éve küzdök ellene, mindhiába. Újra és újra megtalálja a kiskapukat és egyszerűen nem ereszt! Pedig tudom, hogy az, aki akarja, hogy legyen, nem ÉN vagyok! Ennél sokkal többet, ugyanakkor lényegesen kevesebbet érek. Sokszor idegesít. Próbálja meg magyarázni azt, ami megmagyarázhatatlan, ami pedig értelmetlen, abban úton-útfélen értelmet keres. Normális ez?! Miért sújt minket Isten - ha van Isten! - egy ilyen idióta szervvel?

- Mert ő az összekötő test és lélek között - súgja most valaki nyugodtan nekem -, de elfelejtette, mi a szerepe és ennél hol többet, hol kevesebbet hisz magáról. Az a baj, hogy hisz, de nem tud.

- És én honnan tudjam, hogy mikor kell hallgatnom rá?

- Onnan - folytatja a hang, amely a szívem környékéről szólal meg, enyhe, jóleső bizsergést kiváltva -, hogy ha a kapott gondolatok jó érzéssel töltenek el, igaznak és helyesnek érzed őket, akkor összhang van test, lélek és szellem között. Ha azonban akár az eszed, akár a lelked - erős nyomást érzek a szívem táján - nem fogadja el, tiltakozik ellene, akkor biztosan az ego hibás működése folytán fellépő kibillenés jelenik meg benned - ekkor ne cselekedj! Lélegezz mélyeket és kérdezd meg magadtól: fontos ez nekem? Szükségem van rá? Ilyenkor várj és figyelj befelé! Megkapod a feleletet.

- Köszönöm szépen. Ma már csak egy kérdésem lenne: ki vagy te?

- Isten.

angyalka146

Merengés

A város fölé magasodó TV torony felső harmadát már felhő takarta, és fátyolszerű novemberi köd terjengett a lakótelep panelházai között. Egyre hűvösebb és egyre sötétebb lett. A szoba kellemesen langyos hőmérséklete és a jól záró ablak ellenére, a közelgő tél hangulatát árasztó késő őszi látványtól mégis borzongás járta át testét. A párától egyre jobban elhomályosuló üvegen át figyelte, amint a ház előtti parkolóba beforduló autók fényei végig kúsztak a levelekkel sűrűn borított aszfalton, majd kihunytak. A hirtelen feltámadt szél ide-oda kavargó tölcsére megrángatta a fa kopár ágait, s a házaktól ölelt kicsiny tér levegőjét tele szórta a járda porával.

Homlokát a hideg ablaküvegnek támasztotta, tekintete felkúszott a felhő borította hegyre, át a tejfehér ködfüggönyön, a végtelenbe nyúló téren és időn. A valóságnak és a képzeletnek e láthatatlan hídján gondolatai a rég múlt emlékeinek világába merültek. A szoba csendjét a közeli templom harangjának, az ablaküvegen éppen csak áthatoló hangja törte meg. Ütemesen egymás után. Bim-bam, bim-bam... „*Hívom az élőket, elsíratom a megholtakat, megtöröm a villámok erejét!*” A hang, amely emlékeztet, s amely nem enged feledni százados bűnöket és dicsőséget, s amely ha nem a rítusnak, szokásnak megfelelő időben szólalt meg, beleremegett az ég, a föld, a lélek és az emberi szív. A hang, amely ezredévek óta hirdeti a hitet...

Alig múlt tizenhét. Sanyi egy fejjel alacsonyabb és vagy húsz kilóval könnyebb volt nála. Szemében mindig ott csillogott a határtalan daccal párosuló düh, amikor a világról, a teremtés és az evolúció szerinte feloldhatatlan ellentétéről beszélt. Olyannyira egyedül volt a vallástól átitatott világvégével, hogy az osztályban a többiek belé fojtva a szót hangosan röhögtek. Már nem is emlékezett rá, hogy miért, egy vita hevében hatalmas pofont kevert le Sanyinak.

- Most azt hiszed, hogy ettől neked van igazad? - kérdezte vérvér orrát ingujjába törölve. - Hülye gyerek! Én legalább vettem a fátádságot és olvastam Darwinról. Neked meg a kezdedbe sem volt még Biblia! Olyasmit tagadsz, amit nem is ismersz! Baromira nagy fiú vagy az ateizmusoddal. Egyszer bánni fogod! Ezt is! - mutatott az egyre jobban duzzadó orrára.

Annyira szerette volna legyőzni Sanyi érthetetlen hitét! Annyira szerette volna látni az osztály előtti vitában a teljes megsemmisülését, hogy a következő héten a könyvtárból kikölcsonzott egy szakadt, kopott, valaha kemény fedeles volt Bibliát. Talán huszonöt oldalt olvasott el belőle. Az idegesítően elavult nyelvezet, az értelmetlen mondatok és a meggyőződése szerint tökéletes marhasággként megismert bibliai családfák hamar elvették a kedvét az egészszől!

Hogy élhetett valaki százharminc esztendő, meg nyolcszáz-kilencvenöt évet? Éva megszüli Káint, aki megöli öccsét, Ábelt, aztán Isten számúzi, de száműzetésében megnősül. Mi ez a hülyeség? Ábel feleségét ki szülte? Mert a Biblia szerint Isten csak Ádámot és Évát teremtette! Két héttel később végtelen büszkeségtől feszülő mellel állt Sanyi elé felfedezéseivel, és biztos volt annak teljes zavarában. Nem így történt.

- Hát, ja! Ezt én sem értettem eleinte. De tudod, a Biblia nem azt mondja, hogy Isten csak Ádámot és Évát teremtette, hanem azt, hogy elsőnek Ádámot, és hogyan, majd Ádamból Évát, és hogyan. Attól, hogy nem írja le egyenként Isten összes teremtményének a teremtését, még nem zárja ki, hogy mást nem teremtett - válaszolt Sanyi idegesítő nyugalommal a hangjában. - Te olvasod a Bibliát?

Hány év is telt el azóta? Negyvenhárom! Igen, olvasta, hatszor, talán hétszer. Semmivel nem jutott közelebb a megértésében. Sanyival csak kétszer találkozott. Első alkalommal egy papírt tolt elé, írja alá. Az NDK-ban akar dolgozni, az engedélyhez kell egy ajánló! Hét évvel később, egy kellemesen langyos tavaszi délutánon pedig Pécsen, a Virág cukrászda teraszán várt rá. Csak rövid időre jött haza, kinti letelepedéséhez szükséges ügyeit intézte éppen. Orrának határozott kontúrja, homlokának mélyülő ráncai, hangjának szokatlan mélysége férfiasabbá tették karakterét.

- Tudod, kevés dolgot bánok itt hagyni - dűnyögte, miközben cigarettára gyújtott. - Apám alkoholistá, a nővérem ringyó lett. Anyámat úgy temették el, hogy a haláláról sem értesítettek. Szar egy világ ez! - a cigaretta füstöt lassan fújta ki, és merengve figyelte a levegőben szertefoszló karikákat.

- Nézd! - és bal lábának nadrágszárát lassan feljebb és feljebb húzta. A térde felett, a combját átölelő vastag bőrgyűrűből kinyúló fémkarok szürke, csőszerű, a zokniban végződő műanyag lábszárban folytatódtak. - Életem első MZ motorja volt és az első motoros balesetem! Már két éve dolgozom rendesen. Komolyan mondom, öngyilkos akartam lenni. Nem ment.

- Hiszel még Istenben? - kérdezte Sanyit.

- Hát persze! Nem lennék itt, ha nem hinnék! És te? Hiszel már Istenben?

- Hülyeség! Nem érttem! Minél többször olvastam, annál több volt a kérdés!

- Nem baj! Az nem baj! Majd jönnek a válaszok is!

És jöttek! Jelentéktelennek tűnő, mégis sorsokat meghatározó történések. Soha meg nem értett, megmagyarázhatatlan, helyenként a misztikum határait súroló, máskor hétköznapi egyszerűséggel bekövetkező események. Az első nem sokkal Sanyival történt utolsó találkozását követően.

Hatalmas gázkitörés volt a bányának azon a részén, ahol alig 5 perce még dolgozott. A többiek fejvesztve menekültek a transzformátor állomásból, s valaki a sajátjával együtt az ő mentő készülékét is magával vitte. Kétségbeesetten nézte a természetes acél tokba zárt kapcsoló árammérőjének mutatóját, amely nekilódult, és egyre gyorsulva emelkedett, mígnem elakadt a számlap legnagyobb értékén túl. Az általa imént bekötött és üzembe helyezett nagy teljesítményű villamos ventilátor gigászi küzdelmet folytatott a kiszabadult óriási mennyiségű és nyomású metánnal.

Arra gondolt, hogy ha valamit ott rosszul kötött, vagy tömített, a metánnomástól túlterhelt ventilátorban keletkező szikra berobbanthatja a metánt. A halálfélelem verejtékének cseppje gördült arcán, szája szegletében határozottan érezte sós ízét. Néhány pillanat múlva a túláramvédelem leváltott, a kapcsoló halkán kattant, s a mutató vissza billent a nulla állásba. A trafóállomás kijárata felé fordult és legszívesebben rohant volna kifelé, lábai mégsem engedelmességek. Bénultan állt, és nézte fejlámpájának, a vágatban száguldó szénpor szemcséken megvillanó fényét.

- Az Univerzumban nincs számodra biztonságosabb hely annál, ahol most állsz! Várj és figyelj! - hallotta tudata legmélyéről saját hangját.

- Ez tiszta örület! - gondolta.

- Várj és figyelj! - hallotta ismét.

A történet emlékképeinek nagy része már a múltba, a gyógyító feledés homályába merült.

Azon a napon ott hatan haltak meg. Az egyiküknél két mentő készüléket találtak a bányamentők!

Milton Gray

A Nyakonöntött Próbagooblin Szolgáltatóház ajánlásával

Misztikus Univerzum - A Brett Shó legenda

Óvatosan tettem el combomon lévő tokjába az MX Art of Laserem. Azért voltam nagyon figyelmes, mert a múltkor véletlenül meghúztam a ravaszt, és az egész bolygó eltűnt a seggem alól. Nagyon hülyén éreztem magam abban a fél órában, amíg a barátom, Paul Witgen, el nem ugrott értem a Vérnarancs nevű úrhajónkkal.

Kihajoltam a hotel száznegyvenedik emeleti teraszáról, és lenéztem az elhanyagolt város keleti részére. Pault kerestem, mert tudtam, hogy ha a társamnak rossz kedve van, akkor mindig a keleti részen vezet le a feszültségét. Akkor pedig, amikor elment, nagyon dühös volt, még a szokásos szintetikus marihuánás szivarját sem kívánta.

A szél lövések, robbanások dőrejét sodorta felém, és a messi távolban apró lámpások fényei gyulladtak fel.

- Hmm, kis hatóerejű taktikai bomba... - állapítottam meg. Nagyon felhúzhatta magát Paul, ha már ezeket is bevetette. Kinyújtottam a kezem, és materializáltam egy aknavetőt. Nagyjából célba vettem a városnegyedet, és kilőttem két nukleáris, mini izotópbombát.

Pár pillanat múlva már három lemenő nap ragyogott az égen.

Eltűntettem a kezemről az RPG-t, megpaskoltam az oldalamon az Art of Lasert - magamban csak 'Monalisának' becéztem -, és gondoltam, elé megyek Witgennek.

Leugrottam a szálloda halljába.

Amikor meglátták az elit harci páncélatomban - a hozzá nem értők hófehér szmokingnak hitték -, mindenki elmenekült a hallból.

Leacsoltam a kezemről a Rolexemet, és feldobtam. Valami baj lehetett az antigrav rendszerével, mert folyamatosan visszaesett a földre. A negyediknél meguntam a játékot, és tiszta erőből feldobtam a plafon felé. Az ősrégi, felbecsülhetetlen értékű, igazi fából készült mennyezetbe úgy állt bele a Rolex, mint Katiba a gyerek. Ezt a mondást még a Turáni barátaimtól hallottam, bár nem teljesen tudtam, mit jelent.

Az órának álcázott harcászati rendszer kibontotta magát. A fények különböző színekben kezdtek el forogni: piros, fehér és zöld ikonok jelentek meg a levegőben. A fehérben a kisebb hatótávolságú fegyverek, a zöldben néhány Stockbauer és egy Herden 95-ös - a Katedrális jóvoltából, mert ez a modell csak néhány év múlva fog létezni a tervezőasztalon - foglalta a helyet, a pirosban nem tudtam mi van, még nem voltam akkora bajban, hogy be kelljen nyúlnom...

A zöldet választottam, de a Stockbauer rám morgott. Visszamorogtam, de azonnal kikaptam a kezem az ikonból.

- Jól van, na... - dűnyögtem megnyugtatóan a fénybe. - Csak próbálkoztam...

Nem akartam úgy járni, mint az a fickó, aki a Stockbauer nemetszése dacára akarta használni a fegyvert. A legenda szerint, az azóta kietlen bolygón még az amőbák sem tudnak megmaradni, apró mechanikus organizmusok tartják uralmuk alatt a bolygót - ők a Stockbauer gyermekei...

A fehérben forgó ikonba benyúlva kivettem egy atommagos hűtésű Turáni számszeríjat, és felkapcsoltam a védelmi rendszeremet. Ugyanolyan volt, mint az Uralkodónak. Ez biztos, mert tőle nyertem el egy Tarott csatában. Neki két sárkánya és egy tökfilkója, nekem pedig szerencsém volt.

A robbanások egyre közelebb hallatszottak, ergo barátom és egyben beosztottam közeledett a szállodához.

Hangos csörömpölés közepette lépett be az üvegajtón Paul. Előtte nem nyitotta ki.

- Mennyien vannak? - kérdeztem nagyot sóhajtván.

- Olyan hat-hétezren - nézett rám vidáman Witgen.

- Lemerült az energiacellád? - nyálaztam meg modern Robin Hood mintájára a nyílvezzőt, és már közben megfogadtam, hogy soha többé nem teszem. Pizkosul nagyot rázott rajtam az áram.

- Ne röhögjél, Brett! - nézett rám ingerülten Paul. - Nem volt olyan vicces...

Az önkéntelen izomrángástól már nem csak vigyorogtam, hanem kacsingattam is. Szerencsére a Turáni csoda mentális parancsra volt állítva, mert az egész várost letaroltam volna az összevissza kiadott nonverbális parancsaimmal.

Kiadtam az utasítást, és a kiröppenő vessző elkezdte a pusztítást... eltűntette az északi falat.

Még rá sem tudtam gyújtani a Herites ezredestől kapott szivarra, a nyílvezző a kitört ajtón keresztül beröppenne tett egy fékezős kanyart, és visszazállt a számszeríjba. A biztonság kedvéért még kivágtam a törött ablakon két thermogránátot, az egyiket mínusz kétszázra a másikat plusz háromszázra tekertem. Visszatettem a számszeríjat az ikonjába, de a Rolex nem akart leesni a plafonról.

- Witgen... - intettem az órára felé.

Paul hanyagul emelte fel a Herdenjét, és egy sorozatot beleengedett a plafonba. Por, beton és szekrények zuhantak le. Felettünk könyvtár volt.

- Az óra védelmi rendszerét nem tudtam volna átlőni - jegyezte meg a barátom -, de a plafon nem akadály.

Lesepertem a vállamról néhány porszemet - és egy gerendát -, majd felvettem a földről a Rolexemet.

Felderengett előttem Pannoniai Ödön képe:

- Brett komám! - mondta, míg körme alól a piszkot takarította ultrahangos bugylibicskájával. - Nem az a derék legény, aki adja a pofont, hanem aki állja!

Végignéztem Paulon, aki derék legénynek tűnt. A pofonomtól egészen a sarokig szárnyalt. Nagyon tréfás arcot vágott, ahogy tápázkodott fel a padlóról, viccből még rám is célzott a Herdennel. Szerencsére a lemerült energiacellát érzékelte védelmi rendszerem, így harcászati architektúrámmal nem adta ki az önműködő támadási parancsot. Szerencsére, mert ha a megelőző csapás bekövetkezik, akkor egy hatszáz fokon füstölgő kráterben üldögéltünk volna Witgennel, tökig energiapajzsban...

Hirtelen ciripelés törte meg a csendet, egy pillanatra azt hittem, PAT keveredett valahogy a bolygóra, de nem, csak a Rolexem jelzett egy mentálisan bejövő hívást. Biccentettem - ami a hívásfogadásnak felelt meg -, és lelki szemeim előtt IV. von Anstetten jelent meg, kedélyes öregember képében, amint Donald kacsás pólójában félig behajolva Málhkút mellett állt, és kétségbeesetten figyelt a misztikum mélyébe.

- Igen uram? - kérdeztem tőle virtuálisan vigyázzba vágva magamat, gyakorlatilag a lábam közét markolászva, valószínűleg a lehullott por miatt. - Valami baj van?

- A pipámat beejtettem a kútba... - vakarta meg a fejét az Uralkodó. - De nem ezért hívtalak, azonnal a Palotába kell jönnöd!

Lélekszakadva futottam fel a lépcsőn a berillium-gyémánt trón felé, ahol az Uralkodó mosolyogva várt rám. Háta mögül előhúzott egy molekuláris szinten kezelt csörgős papírral bekötött ajándékdobozt, és átnyújtotta.

Reszkető kézzel bontottam ki a csomagot, és hálával teli szemmel pillantottam IV. von Anstettenre.

- Köszönöm Uralkodóm! - mondtam, és kiemeltem a dobozból egy fekete csuklyát. Igaz, nagy volt rám - elől egészen az államig lógott, hátul meg a lapockámat verte -, de büszkén viselve, peckesen lépdelve vonultam ki a hideg teremből...

Mickey Long

A JEDI VISSZATÉR 1983. MÁJUS 25.

avagy: 30 évvel ezelőtt
a „messzi, messzi galaxisban”

...„Most dőljenek hátra kényelmes karosszékükben, és élvezzék a Csillagok háborúja felújított változatának harmadik epizódját, A Jedi visszatér című filmet!” Ez a mondat 1997-ből való. Az előzmény trilógia előtt még lehetséges volt az efféle tálalás, és a Special Edition VHS aktuális része előtt, az éppen nézett rész címével mindig elhangzik e mondat. George Lucas a 4. ep: A New Hope bemutatásának 20 éves évfordulója alkalmából felújította a trilógiát, és ez azt jelentette, hogy ismét meg lehet nézni a filmeket egyiket a másik után a mozikban. A megújult eposz zajos sikert aratva dübörgött a vásznon, ami példátlan volt egy páratlan vállalkozásban. Az egyszer már befutott filmeknek ismét premierje volt világszerte! Merész vállalkozása bejött Lucasnak. Még a nem Star Wars fanatikusok is elzarándokoltak egy kis nosztalgiaújsra. A 4. ep. kedvéért, hogy a szentesi premieren ott lehessenek, a tszcsé fejőseként cseréltem egy munkatársammal, akivel együtt voltam műszakban. Kissé idegesen reagált, nem érte az egészet, ráadásul ez a fejeszett csere a műszak felénél történt. Nem nagyon foglalkoztam semmivel, de majd nyakam törtem, úgy száguldottam haza, aztán a moziba. Közben a gyermekkorom képei kísértettek '79-ből és a nyolcvanas évekből. Természetesen megvolt a jegyem előre.

A trilógia darabjaihoz sorban elzarándokoltam, egyszerre a múltban és a jelenben élve. Tetőzött az agyban: vettem a Cinemát és más újságokat, melyekben képek és hírek voltak. A trilógiát Lucas két alapvető szempontból vette elő, renoválta meg. Az egyik érzelmi volt, anno nem sikerült jó pár dolgot megvalósítania a forgatásokon és a trükkstúdiókban. A „Jurassic park” áttörést hozott '94-ben a digitális technikával, és ez lehetővé tette, hogy kiegészítse az epizódokat. A másik szempont tisztán üzleti volt. Lucas eldöntötte, hogy megcsinálja az előzmény trilógiát, és ehhez sok pénzre volt szüksége. Mint ahogy a klasszikus trió esetében is, az egyik rész nyereségéből finanszírozta a másikat, most is így teremtette meg az új filmek pénzügyi alapját. A hálás közönség örömmel adakozott a nemes ügyhöz. A vad rajongók már az eredeti változat utolsó VHS kiadása óta képben voltak, mert ott egy interjúorozatban Lucas a kérdésre: számíthatunk-e új filmekre

az évezred végéhez közeledvén, rábólintott, hogy egész biztonságosan. Mint azóta történelemmé vált 1999-ben be is mutatták az ep. 1-et. 1997-ben még rátett egy lapáttal az örületre, amikor megjelent a Special Edition VHS-en is. A díszdobozos kiadás két verzióban leledzett. Az aranyszínű volt a szinkronos, míg az ezüst a feliratos. Én bizony az ezüst dobozosat választottam, amikor az Intercom-tól telefonon megrendeltem. Ebben is volt egy adag elmekörtán, mivel el akartam titkolni otthon a rendelést, és ezért egy utcai telefonfülkéből hívtam fel a forgalmazót. Az eredeti verzióról ekkoriban például a Cinemában már sajátos nézőpontú cikkek jelentek meg. Mihez kezdjünk az eredeti trilógiával? - tették fel ironikusan a kérdést. Például, ha jól emlékszem, az egyik tippben a kihúzott szalagot karácsonyfadísznek, míg a műanyag dobozt uzsonnás doboznak ajánlották. Az iróniát értettem, de reméltem, senki sem tett ilyet a filmekkel. Nekem megvan a régi verzió is, az Új remény tűrhető, a Birodalom lejátszhatatlan, míg a Jedi a végén hal meg. Nem is ez a lényeg, hanem, hogy megvan!

A Special Edition Jediben néhány új csatakép, egy zenés betét és új finálé, ez a mérleg. A megújult befejezés miatt – aminek az ep. 3 után még egy verziója lett! – igyekeztem VHS-ről megmenteni az eredetit. A klasszikus Jedit, éppen úgy mint a Birodalmat megszereztem VHS-re eredeti nyelven, natúr. Az Empire egy VHS másolat volt, ma már csak részletek vannak meg belőle digitalizálva. A Jedi ennél kacifántosabb ügy. Szabó Dénes barátomnál egyszer láttam még a CD-DVD technológia előtti csodát: a képlemezt. Ez olyan formátumú volt, mint a zenei bakelit, de ezen film volt! Egy erre a célra kifejlesztett lejátszóval lehetett megnézni. Amikor nála volt a lejátszó és a „Return of the Jedi” című lemez, többek között nekem is felvette egy kazettára, noha nem is volt még akkor videóm. Ez a VHS sokáig nagy kincsem volt, eredeti Star Wars, eredeti hanggal. Aztán már a legújabb időkben a VHS-ről, azaz csak a film kezdéséről és végéről készítettem VOB-ot, azaz DVD videó formátumot. Aztánszámítógépeztem még később letöltöttem AVI-ba.

A Special Edition végét nézve a moziban a coruscanti résznél fura érzetem támadt, amit hirtelenjében nem tudtam megmagyarázni. Csak sok évvel később tudatosult bennem, hogy a Császár szobrának ledöntése emlékeztet az 1956-os Sztálin-szobor ledöntésére, ahogy egy magyar ötvenhatos játékfilmben bemutatják. Meglehet, ennek oka pusztán mechanikus, az én

Napfürdő a dublőrrel.

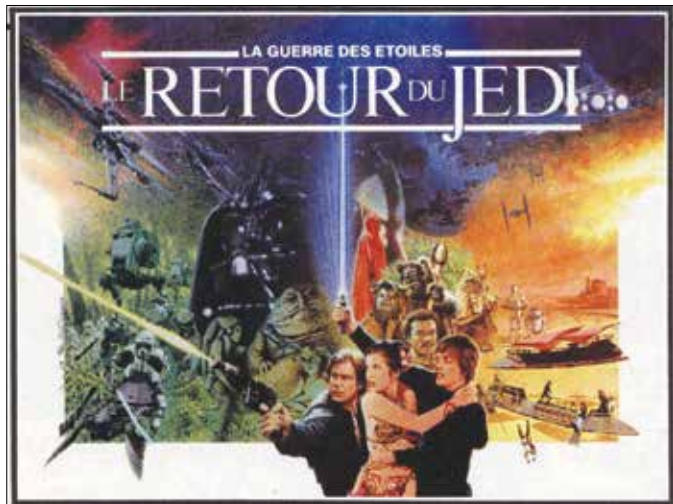
agyam viszont - mióta leesett a tantusz - ezzel kapcsolja össze.

2013 májusában immár 30 éve lesz, hogy a klasszikus trilógia záró darabja, a Jedi visszatér világszerte debütált a mozikban... ha nem is mindenütt. Nálunk például egy bő évet késett a varázslat. Ez az egykori késedelem biztosítja a muníciót jövőre, amikor a magyar premier 30. évfordulójának apropóján lehet majd cikkezni a Star Warsról.

Bábus akciójelenet a Pif-ből.

Most térjünk vissza a múltba, a kerek évforduló kapcsán felidézem, ami eszembe jut. 1983-ban 16 esztendő voltam, a legfogékonyabb kor ez a hülyeségre, és én ekkor már régen a fejem búbjáig elmerültem benne. A '79-es élményeiről már írtam, Magyarországon akkor volt a bemutatója a „A New Hope”-nak. A legelső hírek töredékesen, pusztán a cím - sokszor még ez is hibásan, de mint ez utóbb kiderült, Lucas dezinformációs hadművelete volt -, és valami hatásvadász idiotizmussal körített ellopott képek voltak. Nem lévén sem internet, sem normális tömegtájékoztató, az elszórt külföldi sajtóhírek maradtak. A legfontosabb ezek közül, melynek Star Wars ügyben oly sokat köszönhetek, kétségkívül a Pif című francia gyermekmagazin - a francia kommunista párt ifjúsági kiadványa - melyet nálunk is lehetett kapni 40 Ft-os áron, ami rettenetesen sok pénz volt akkoriban egy magamfajta csóró kölyöknek. De időnként csak kinyögtem valahogy. Tehát az akkori „Hámán Kató”, ma kertvárosi lakótelepről gyalog felmentem a központi újságárushoz, és leperkáltam a több heti zsebpénzem egy idegen nyelvű kiadványért, amiből a képeken kívül egy kukkot se érttem. Ráadásul zsákbamacska volt a dolog, mivel általában a szándékom közlése után az eladó elem tett 3-4 különböző példányt, a teljes készletet, hogy válasszak. Mivel az újság be is volt fóliázva a mellékletek okán, ezért csak

A Pif óriásplakát

Les robinsons de la terre.

otthon, amikor kibontottam, tudtam meg, hogy van-e benne Star Wars, avagy nincs. Amikor „nyertem”, az maga volt a diadalmas elmebaj. 1983-ban már a tanulmányaimat végeztem a gyomaendrői szakmunkásképzőben. Ott történt, hogy egy grandiózus üzlettel szert tettem egy különleges relikviára. A zsákmány egy gigászi poszter volt. Az a poszter sokkolt, a szokványos moziplakátnál nagyobb csodálatos festménytől, mely a Jedi főbb szereplőit ábrázolta, szédültem. Akkor pedig görcsöt kaptam, amikor az évfolyamtársam közölte, hogy neki kettő van, és az egyiket szívesen eladja nekem. Az üzlet úgy jött létre, hogy egy a Pifben futó képregény, a „Les robinsons de la terre” című csodálatos produkció (dínók és más őslények, plusz hightech űrhajók, némileg a Star Wars látványvilágára hajazva) külön albumban is megjelent, legalábbis az első pár része, amiből Szentesen kettő darab volt. Az egyiket én birtokoltam, a másikat a Sipi nevű jóbarátom. Ő azonban meguntta, és megbízott vele, hogy adjam el. Az évfolyamtársam viszont az albumtól kapott szívgyörcsöt, így az üzlet kölcsönös meglepéssel létrejött. Mindenki nyert, én a jedi plakátot, a barátom némi készpénzt, az évfolyamtársam meg egy k...jó képregényalbumot! Sajna ma már nincs meg ez a plakát, egy másik rajongónak adtam. Viszont a Pif egyik kisebb képéről beszkeneltem azt a képet, mégpedig jó minőségben, így ha akarnám, kinyomtathatnám akkorában újra. A Pif egyébként részt vett a merchandising kampányban is derekasan. Egy időben szinte minden számban közöltek egy bábus képet. A bábok, űrhajók és „élő” karakterek valamilyen jelenetbe voltak állítva. Csíptem ez a sorozatot, és élveztem is.

Legjobban persze a filmképeket vadásztam. A hazai sajtóban több fekete-fehér kép kerengett, színészekre nem sok esély volt, csak egy év múlva, amikor a hazai premier közeledett. Viszont

Bravo-s kép-regény.

a Pif-en kívül ott volt még a „Bravo” c. popmagazin, amelynek filmes rovata bő lével csámcsogott a filmen. Többek közt egy ún. filmképregénnyel, mely jelenetsorokat adott, képregényes szöveg buborékokkal mesélve el a történetet. Ezt csak kitépett, összeragasztott verzióban szereztem meg, magát az újságot nem, csak a cikket, ismét az évfolyamtársam jóvoltából.

Tépett oldal a Bravo-ból.

Van még egy kedves cikkekém: a korbéli Magyarország című újságban megjelent egy beszámoló: „Ki lopta el a szörnyemet?” címmel, ami arról szólt, hogy Amerikában ismeretlen tettesek betörték egy moziba, és ellopták az egyik Jedi visszatér kópiát. A rendőrség nagy erővel nyomozott, végül megtalálták a tekerceket, és a szakértők vizsgálata megállapította, hogy a kópiát lemásolták. Ez is jedi feeling volt, akkor még nem voltak kis méretű digitális kamerák, amiket be lehetett volna csempészni a moziba, és titokban rögzíteni a vetített filmet. De megoldották a kalózkodók!

Bejött még a képbe az ún. „trafikos kép” műfaj, ez is súlyos volt. Kisméretű, színes fényképsorozat volt ez, hisztérikus gyűjtésbe kezdtem, mert nagyon király volt. Szentesen nem árultak ilyet, ezért a szolnoki és szegedi iskolatársaimra voltam kénytelen hagyatkozni. Sipi is adott párat, ő Vásárhelyen szerezte. A kis képek (vagy trafikos képek) egy specializálódott agybjav volt, súlyos mellékhatásokkal. Az állandó rendezgetés, eseménysorrendbe(!), számolgatás olyasfajta tevékenység volt, mint a fanatikus bélyeggyűjtés. A szegedi iskolatársam házi fotólaborjában készülték mindenféle rendű és rangú fotókópiák, ezek is nagy kincsnek számítottak. A digitális kor előtt ezen fekete-fehér és színes nagyítások és másolatok okán iratkoztam be az iskolai fotósakkörbe! Az már megint egy másik vetület, hogy ez a szegedi srác a Birodalomnál becsempészte a moziba a fényképezőgépet, és kattintgatta. Hááát... a képek nem voltak éppen lézer minőségűek, viszont olyan jeleneteket fotózott, amiket egyetlen újság se hozott!

A vásznonról fotózott kép.

1983 húsvét hétfője különleges eseménypont a jedi örületben. A televízióban, Juhász Előd műsorában, a „Zenebutik”-ban láttam életemben először tv spotot a Jedi visszatéréről. Ezen húsvétkor a „Zenebutik” lejátszott egy előzetest! Egy rokonomnál voltam éppen locsolkodni. Nekik már volt színes tv-jük, ez még akkor luxus volt. Amikor megláttam az műsorkezdésben a csatarészletet és hozzá a kommentárt, transzba estem. Kérlelni kezdtem a rokont, hogy megnézhessem a műsort. Megengedte, sőt csatlakozott hozzám, mivel láthatóan hatással volt rá a hirtelen kitört tébolyom. Türelmesen megvártam a komolyzenei mélyinterjú után következő előzetest. Ezután többé nem érdekelt a locsolkodás – ami pedig egy pénzszereési lehetőség volt – csak a Jediről beszéltem, ledöbbsentve a rokonokat. Udvariasan meghallgatták a nagymonológomat azért. Persze öntöztem is, de az eszem az endori csata részleténél járt, a körül kerengett szédülten. Jól megjegyeztem az ismétlés időpontját, és aznap délután a barátaimmal találkozáskor felhívtam rá a figyelmük. Az adott időpontban a saját fekete-fehér tévémenk ismét megnéztem. Én újra színes élményként éltem át. Egy megelőlegezett élmény: a Jedi bemutatóján, '84 őszén le se bojszintottam a szocialista munkafelajánlásban az iskola által valahol Szolnok megyében végzett almaszedést, ugyanis azon a héten tűzte műsorára a szentesi mozi. Egyszerűen nem mentem el, hanem mindennap megnéztem a filmet – többször is. Csak a premier napjai után mentem almát szüretelni, az anyámtól kizsartolt igazolással. Azt híreszteltem, hogy hasmenésem volt, és az sem érdekelt, hogy elhitték-e vagy sem. Láttam a Jedi visszatér, és ez volt a lényeg. Mindjárt ötször egymás után! Gyomaendrődtől a harmadik év végén úgy búcsúztam, hogy a hazautazás előtti napon, az ottani cimborámmal a helyi moziban megnéztük a Jedi visszatér. Másként el se tudtam volna képzelni! Egy településen tartózkodom, melynek mozijában vetítik a kedvenc filmem, hogy ezt én kihagyjam, az teljességgel lehetetlen! Természetesen a régi idők szövődményeként az internetről bármikor, bármennyi Star Wars-os képre vevő vagyok, ha egyszer beindulok, eszetlenül mentegetem fél napig a képeket, videókat, ez egy soha nem múló mánia... Ámen!

A harmincadik évforduló legyen az indok, amiért a következőkben felidézem a Jedi visszatér készítésének néhány részletét. Segítségül Oliver Denker 1996-os könyvét hívom, mely nálunk a Cinema filmkönyvtár sorozatban jelent meg egy évvel később, vagyis a Special Edition évében. Meg a korábban megjelent Szárnyaló képzelet c. kiadványt.

Az elvetemült rajongókat alighanem hiszterizálta a tudat, hogy az Empire-ben kibontakozó sötét dráma fináléjára 3 évet

Szexi akcióhős.

kell majd várni. A magyaroknak meg több mint 4 évet. „A jó munkához idő kell!” - tartja a mondás, így volt ez ebben az esetben is. A forgatókönyv első változatát, mely a sztorivázlat volt, Lucas egy hónap alatt megírta. Szemben a korábbi kínlódással, szinte magától adódott a történet, hiszen mint azóta tudjuk, a feltalálónak jócskán voltak korai impressziói a teljes 9 epizóddal kapcsolatban. Tulajdonképpen az Endor hold - avagy bolygó, ez nem tisztázott megnyugtatóan! - mint számos korábbi kritika megfogalmazta, a '80-as évek elején visszatérő '60-as évek feeling, a vietnami háború talán kissé gyenge metaforája lett. Gondoljunk csak bele, hogy a Rambo és a Chuck Norris-féle Vietnam-filmek ekkor taroltak. Az erdőbolygón a hipertechnika vereséget szenved a primitív kőkori individuumoktól... hát az Ewokokat kissé problémás a sárga-vörösök metaforájának tekinteni... de legyen, akár igaz is lehet. Az viszont bizonyos, hogy Vader és Luke konfliktusa a generációs ellentétek és különbözőségek egyértelmű képe.

Noha a Birodalomnak magas volt a tetszési indexe, Lucas nem volt elégedett az *Irvin Kershnerrel* folytatott munkával. Túl önfejű volt neki, sokszor szabadjára engedte a színészeket, és azok élve a szabadságukkal Lucasnak hajmeresztő módon improvizáltak. Azt is akarta, hogy gyors munkatempójú, netán TV-s tapasztalattal rendelkező rendezője legyen a Jedinek. Végül is némi hezitálás után a híres kémthriller, a Tű a szénakazalban rendezőjét, *Richard Marquand*-ot kérte fel, aki lelkesen igent mondott. Marquand szemlélete tökéletesen megfelelt Lucasnak. Azt vallotta, hogy ő egy karmester, akit az a megtiszteltetés ért, hogy a zseniális zeneszerző művét egy 120 tagú zenekarral eljátszhassa.

Lucas kissé tartott tőle, hogy a Jedi iránti nagyszabású várakozás esetleg túlnő azon a kereten, amit a sztori magától értetődő megoldásai kínálhatnak. A forgatókönyv első vázlatával nekiállt, hogy egy író keressen. *Lawrence Kasdan*, aki az Empire forgatókönyvét is írta, némi rábeszélésre és a kilátásba helyezett pénzösszeg hatására megírta a Jedit is. Az író végül még örömét is lelte ebben a szellemi kihívásban. *Garry Kurtz* helyett az új producer *Howard Kazanjian* első tette az volt, hogy kitzte a Jedi bemutatójának időpontját: 1983. május 27., amit

Szörnyek és alkotók.

aztán 25-re módosítottak, hogy egyezzen a „A New Hope” eredeti premierjével. Ettől a dátumtól visszafelé számolva elkészítette a gyártási ütemtervet. Később, ahogy előrehaladtak a gyártásban, egyre több közbeeső határidő került a naplóba, de közben az eredeti dátum meg se rezdült. „Aki nem tudja tartani az időrendet, az nem tudja tartani a költségvetést sem!” - ez volt a hitvallása.

A nagy trió, Lucas, Kasdan és Marquand egy hétre elzárkózott a külvilágtól, és elkezdődött a sztori megbeszélések vad drámája, ahol jelenetről jelenetre végigvették a filmet. Az egész magnószalagra rögzítették, a heves vitákat is, majd a jegyzetekkel, és szalagokkal felszerelve Kasdan elvonult írni. 1981 augusztusában adták ki az első sajtóközleményt a

„Revenge of the Jedi”, a Jedi bosszúja forgatásának megkezdéséről, ami az 1982. január 13-i dátum volt. Bár Lucas már a kezdettől a Jedi visszatér címet adta a projectnek, egy kicsit szándékosan maszatolt rajta, hogy nehogy idő előtt túl egyértelmű utalások juszanak ki a film cselekményére vonatkozóan. Ezzel kapcsolatban emlékszem, hogy a magyar sajtóban is a bosszú dominált, és némi zavar keletkezett később, amikor kiderült, hogy a bosszú az visszatérés.

Return of the Ewok

Lucas egyébként azt nyilatkozta valahol anno, hogy a bosszú azért téves, mert a Jedik nem bosszulnak meg semmit, az a Sithek módszere. Egy biztos, nem csak a médiát, de a rajongókat is sikeresen manipulálta Lucas ezzel, hisz a bosszú, és a visszatérés között van ugyan különbség, de hogy mennyi az teljesen egyéni, és a kultúrszocializáció milyenségétől és minőségétől is függ. A western filmekben például a hős visszatérése általában a bosszúállást is jelenti. Ezért volt sikeres a manipuláció, mert sokan még akkor is valamiféle bosszúra gondoltak, amikor értesültek a „megváltozott”, valójában eredeti címről. Csak a filmet megnézve jöttek rá, hogy ez mégsem bosszú, hanem visszatérés és győzelem.

A film költségeit 32,5 millió dollárra tervezték. Ez még '81-ben sem tűnt olyan soknak. A költségvetést azért lehetett alacsonyban tartani a produkció nagysága ellenére, mert a speciális effektusokat Lucas saját cége készítette. Egy másik ilyen produkciónak ez plusz 50 millába került volna. De például lemondtak az először Tunéziába tervezett forgatásról, és az arizonai Yuma sivatagban forgatták a Tatooine-s jeleneteket. Az egyes beállítások blue-screen technikával és az utólag beillesztett hátterekkel elképesztő összegeket emésztettek fel. De még így is jobban megérte, ha belegondolunk, hogy egy 28 ezer dolláros díszletet nem csak felépíteni, de elbontani is kell, s ha ugyanez húsz-ezerért virtuálisan is megtehető, nyilvánvaló a

Forgatási kép madártávlatból.

választás. Egy ízben például a Millenium Falcon életnagyságú makettjét a homoksvatagi díszletből a lázadó hangárba kellett volna szállítani. Kazanjian emlékezte Lucast, hogy ez 40 ezer dollárba fog kerülni, mire Lucas: „Hagyd, majd az ILM ráfesti”. Bár ez a jelenet blue-screen technikával készült, nem valószínű, hogy bárki is észrevette. A Jedi költségvetését az határozta meg, hogy a „A New Hope” és az Empire színvonalát kellett tartani, valamint a határidőket. Egy tervezett 950 ezer dolláros díszletet nem biztos, hogy megépítettek, vagy ha igen, kisebbre, és esetleg csak a felét, netán úgy készítették el, hogy többször fel lehessen használni, esetleg átírták a forgatókönyvet, bár erre azért csak nagyon ritkán került sor. Míg más filmeknél a pénz szabja meg a jelenetekre szánható forgatási időt, a Jedinél ez pont fordítva volt, sokszor nem volt idő a pénz elköltésére! Az ILM-ben az idők végéig elkukacoltak volna egy-egy jelenet finomításán, s bár az egész műhely kétszer tízórás műszakban dolgozott, de 800 vizuális effektust kellett elkészíteni úgy, hogy a film bemutatójának időpontja már megvolt. Nem volt idő totojázni!

A kész forgatókönyvből összesen csak három teljes példány volt, és minden oldal külön kódot kapott. Normál fehér papírra nyomták, s ha változtatás történt, más színű lett az oldal. Így átlátható volt, hol történtek utólagos változások. Az első változtatás sárga papírt kapott, ha ez is más lett, rózsaszínű, a következő változatot pedig zöldre nyomták. A kék oldalak a speciális részeket tartalmazták, ezek voltak a titkos oldalak, melyek a film alapkonfliktusainak megoldásai voltak. A kék oldalakba csak ritkán nézhetett bele Lucason, Kazanjianon és Marquandon kívül más is. Fénymásolni szigorúan tilos volt! A főparancsnokokon kívül mindenki más csak a szükséges

Életnagyságú díszlet.

Rövid szünet.

minimumot tudta. Még a főszereplők is hiányos változatokat kaptak. Mark Hamill nyilatkozta, hogy az ő hiányos példányának három különböző befejezése volt! A kissé paranoid légkörhöz hozzájárult, hogy valószínűleg a filmtörténet első produkciója a Jedi, amely gyártásakor minden másolónál egy iratmegsemmisítő is állt.

Kazanjian szerint a szkriptek 97%-a az eredeti maradt, és csupán néhány jelenet kihagyása történt meg. Például a Tatooine-i homokvihart túl hosszúnak találta Lucas, és így egy rövidebb jelenettel helyettesítették. Időnként azért a rendezőnek sikerült kissé túllőnie a célon. Marquand utasítására Darth Vader csillagrombolójának parancsnoki hídját túl kicsire építették, pénzt akart megtakarítani. De a forgatás napján kiderült a bibi, még az is szóba jött, hogy egy újabb blue-screen-re lesz szükség. De a rendező profikkal volt körülvéve. Amikor Norman Reynoldshoz, a látványtervezőhöz odament Marquand, hogy ki kellene egészíteni valamivel, Reynolds csak annyit mondott: „...már megcsináltam, ma éjszaka lefestik, holnap forgathat vele.”

Január 11-én elkezdődött a forgatás az Elstree stúdióban. A főszereplők már egy héttel előbb megérkeztek. Mark Hamill vidéken szállt meg családotul, Carrie Fisher St.Woodsban, 20 km-re, Harrison Ford viszont a derekával kínlódott, tolokocsiban tengődve. Amikor a főszereplők a kamera elé álltak, hogy valóra váltsák Lucas álmát a Birodalom bukásáról, 6 évvel voltak idősebbek, mint a 4-es idején. Carrie Fisher 1976-ban még tini volt, akkor már felnőtt nő, Mark Hamill férfitá érett, Harrison Ford pedig ekkor hasonlított leginkább az általa alakított életunt csavargóra. Egyébként a színész sokkolta Lucast azzal az ötletével, hogy Han Soló haljon meg. Lucasnak nem tetszett az ötlet, és heves vitáik voltak, szerencsére Lucas kerekedett felül. A kezdés a már említett kimaradt jelenet volt, ezután egy 78 napos örület vette kezdetét. Fantasztikus volt a tempó. Marquand úgy döntött, hogy a legnehezebb részzel, Jabba palotájával kezd, és ezért többen örültek tartották, mivel a szokás az volt, hogy egy könnyebb csapatépítő jelenettel kezdenek. Marquand azonban attól tartott, hogy egy lassú kezdés után nehéz lesz felgyorsítani a munkát. Amint véget ért az egyik jelenet, máris átépítették a díszletet: „Gyerünk, le Jabba palotájával, fel a Halálcsillag hangárjával!” - ordított a direktor. Ez a csarnok a szó szoros értelmében nem is volt kulissza, a birodalmi úrkomp pedig életnagyságú makett volt. A falaknak ugyan csak egy része volt meg, a többi feketével vonták be, és utólag montírozták oda. Bár a stáb londoni tagjai nem nagyon komálták Lucas jelenlétét, a direktornak semmi kifogása se volt ellene, ha ott állt a háta mögött. Általában a kameráknál ácsorgott, és figyelte, mi történik. Időnként kikérték a véleményét,

máskor ő kérdezett rá valamire. Mielőtt elindult volna a kamera, a rendezőasszisztens például így szólott: „Várjatok egy percet, hogy vessen rá George is egy pillantást”. A központi csarnokban éppen azt a jelenetet forgatták, amikor Luke Jabba tróntermébe lép. Lucas ellenőrizte az A és B kamerát, majd megkérdezte Marquandtól: „Ez a trutyi az orrából jön, vagy a szájából?” Marquand mindent félbehagyva válaszolt: „A takony zöld, ezért a szájából”. Lucas így emlékezett: „Ha nézeteltérés támadt kettőnk között, Richardnak adtam igazat.”

A klasszikus epizódokban minden résznek megvan a maga „sztárja” és „sztárjelenete”. A „A New Hope”-ban a közönség anno a kocsmajelenetre szavazott, a sok különös lényel, a Birodalom visszavágban a bölcs öreg jedi mester, Yoda lett a sztár, míg a Jediben Jabba lett a szenzáció. Jabbát Lucas már a negyedik ep. ben is szerepeltetni akarta, a dolog a 20th Century Fox garaszkodásán bukott meg, nem voltak hajlandók rá plusz 80 ezret adni. Öt évvel később azonban mégis életre kelt a szörnyeteg. Phil Tippetnek és embereinek nagy kihívás volt az elkészítése. Az első próbálkozásuk egy rút féreg lett, amit Lucas túl riasztónak ítélt, másodjára karokat is növesztett, amit meg túl emberinek talált. A harmadik verzió, egy csigaszerű, kövér monstrum láttán így kiáltott: „Ez az én Jabbám!” Az volt a feladat, hogy kb. 6 méter hosszú legyen, és minden mozgatható legyen rajta. A végén összesen öt ember kellett az életszerű mozgathatóságához. A huft beszédének alapja a fonetikus kecsua, amit az inka indiánok beszéltek. A Jabba palotájában játszódó jelenetekben összesen 10 bábos, 9 pantomimes és 42 statisza szerepelt.

78 napnyi hajsza után a stáb visszarepült Amerikába, és az arizonai sivatagban Tatooine, Észak-Kalifornia erdeiben pedig az Endor bolygó jeleneteit vették fel. Lucas azt akarta, hogy a két forgatási helyszínen a munka teljesen titokban történjen, nehogy a fanatikusok rohama akadályozza a forgatást. Ennek okán kitalált egy kamu horrorfilmet Blue Harvest címen, és ezt kezdte terjeszteni a környéken. A helyi lap munkatársa nem sokat tudott kihúzni a Jabba vitrolását építő munkásokból, s bár először a helyieket lázba hozták a munkálatok, ennek gyorsan vége lett. Sztárok helyett az építőmunkások sokkal kevésbé izgi látványa meghozta a nyugalmat. Lucas látta, hogy a választott stratégia bevált. Hamis sajtónyilatkozatok adtak, mely szerint a Blue Harvest alcíme: Horror beyond imagination. Bejelentették, hogy a

Kamupóló.

film tervezett premierje 1983. október 31., Halloween napja, és a nyilvánosság kizárásával forgatnak. Lucas még Horror beyond imagination feliratú pólókat is készíttetett. Ezt az információt eljuttatták a Yuma Daily Sunhoz, ahol meg is jelent. Ám Dan Smith szerkesztő különösnek találta, hogy az építőmunkások „Return of the jedi” feliratú terveket nézegetnek. Az újságnak tettek egy nehezen visszautasítható ajánlatot, mely szerint ha csendben kivárja a forgatás végét, a stáb távozása után egy 20 oldalas exkluzív anyagot jelentethet meg a Jediről. Sajna azonban az álca repedezett, mégiscsak feltűntek a rajongók, akik ráadásul kattogtatni kezdték a fényképezőgépeiket, bár a sivatagban dekkoló fura hajószerű építménytől nem lettek okosabbak. Amikor kiderült, hogy az álcának lóttek, a rajongók nagy meglepedésére kiküldték Mark Hamill-t autogramot osztogatni. Amúgy a produkció sínen volt, a homok kicsit zavart mindenkit, főleg amikor a high-tech kamerákból úgy kellett kiporszívózni. Állítólag Marquand védőszemüvegben, zsebkendővel az arcán úgy festett, mint Rommel, az Afrika Corps rókája.

Aztán 1982. április 24-én az egész „Blue Harvest” hajcihő elköltözött a kaliforniai Crescent City mellé, 1067 mérfölddel arrébb. Az éghajlat változása elég ütős volt, 15 fok reggelente, és állandósuló esőkabát viselet a sivatagi klíma után. A környékbeli földbirtokosok részéről nem éppen barátságos volt a fogadtatás. A kaliforniai természetvédelmi hatóság aggályait fejezte ki, hogy a stáb tönkreteszi az értékes vegetációt: az emberek letaposásuk, a teherautók mély nyomokat szántanak stb... A város azonban örült, mert a faipar pangott, és a forgatás munkalehetőséget adott. A növények egy részét tényleg ki kellett irtani, és idegenszerűvé tenni a tájat. A forgatócsoport kissé ideges lett, mikor rájöttek, hogy egy hatalmas medve kószál a környéken. Az állat egy mély karomnyommal adott hírt magáról az egyik kamera melletti fán. Mind a színészek, mind a technikusok számára nehéz feladat erdőben forgatni. A trükkfelelősöknek nem kis fejkavarást okozott a forgatókönyv következő utasítása: „...felugranak a robogókra, és 200 km/órás sebességgel elszáguldanak a fák között.” Tipikusan az a bizonyos mondani könnyű... Először minierdőt akartak építeni, de kiderült, hogy a minierdőnek hatalmasnak kellett volna lennie. Bár próbafelvételeket készítettek maketteken, afféle báb-szkripteket, végül azonban úgy oldották meg, hogy a kanadai óriásfenyvesek közt egy vezérdróton végighúzták a kamerát, aztán az ILM-ben összekopírozták a színészekkel. Olyan jók lettek ezek a felvételek, hogy szinte hihetetlen a tény: ilyen robogók nem léteznek. Az Ewokokat alakító törpe növesztés színészeket különösen próbára tették a nehéz jelmezek. Alig kaptak levegőt, nem láttak rendesen. Bár mindent megpróbáltak, hogy könnyítsenek a helyzetükön, egyszer fellázadtak. A direktor egyszer a forgatási helyszínen csak az aggodalmaskodó produkciós vezetőt, Ian Bryce-t találta, aki egy cetlit adott neki. Ez állt rajta: „Ian, a repülőtérré mentünk. Elegünk van. Betelt a pohár, lelépünk.” Kazanjian utánuk szalajtottá Brycet, aki néhány mérföldnyire defektet kapott, és kénytelen volt visszatérni, egy másik autóért. Ekkor feltűnt egy busz, amiből az aprónép nagyot röhögve leugrált. Mindannyian „Az ewokok bosszúja” feliratú pólóban villogtak... Az Ewokok „nyelve” egy megamix: fülöp-szigeteki,

Elegáns bosszú.

Elegáns bosszú.

Richard Marquand-ot (a fehér körben) „lélőtte” Leia.

tibeti ill. a kalmuk nyelv egyvelege. Eredetileg az Endor őslakói az ewokok helyett a harcoló vukik lettek volna, de a költségcsökkentés jegyében Lucas lényegében „megfeleztte” a vukikat, így születtek meg az ewokok. Amikor Leia hercegnő az Endoron lelővi az egyik kétlábú lépegetőn (AT-ST) szolgáló birodalmi, az nem más, mint Richard Marquand, aki erre a rövid szerepre beugrott statisztának. A direktor a hangja még Jabba kínzórobotjának, EV 9D9-nak is.

Az is csak a forgatáson dőlt el véglegesen, hogy Vader Luke apja lesz. Lucast ezen nem éppen könnyű döntésében befolyásolta egy gyermekpszichológussal való konzultáció is, ami után arra jutott, hogy Darth Vader előző filmbeli állításának hazugsággént való kezelése negatívan hathat a közönség fiatalabb generációira. Így történt a film azon jelenetének felvétele Yodával, amiben a Jedi mester megerősíti, hogy Vader Luke

apja. A film végén a haldokló Darth Vader lélegzésének hangja az az eredeti géphang volt, amit már a „A New Hope” idején felvettek, de végül megváltoztatták. Mivel a hangfelvétel még megvolt, felhasználták ehhez a jelenethez. Amikor Luke elhamvasztja a halott Darth Vadert, az a jelenet egy utóforgatott képsor. A felvétel Lucas házától nem messze, a Skywalker Ranch dombjaival szemben készült.

Végül egy szenzáció, amit alighanem sok rajongó bán, hogy nem úgy lett: a film eredeti befejezésében Han Solo és Leia Organa összeházasodott volna!

Bár a film, amit Manquard készített, nem 100% az volt, amire Lucas gondolt, nem rosszabb lett, csak más. Belátta: „Ahhoz, hogy olyan film legyen, amelyet én akarok, a rendezést is magamnak kell vállalnom” - vonta le a tanulságot...

Háttérvetítéses trükk.

A Star Wars filmek különös ismertetőjegye a zene. Az AKF-ben már esett szó John Williams műveiről. A Return of the Jedi filmzenéje egy fejlődési folyamat csúcspontja, kifinomult, képekkel teli mestermű, mely együtt pulzál a pergő cselekménnyel. A vad rajongók számára a bármely téma hallgatása automatikusan felidézi a jelenetsort, melyre Williams írta. Már régen arra a megállapításra jutottam, hogy a Star Wars zenék hallgatása kazettáról, avagy CD-ről, esetleg online, éppen olyan szubkultúra, mint mondjuk a Trash-metal. Sajátos kifejelezhető hallás szükségeltetik hozzá és a filmek „álmból riasztva is betéve tudom” ismerete. A Jedi muzsikáját CD-n birtoklom, az 1997-es állapotokban. Tudom, hogy azóta vannak még bővebb, új kiadások is, de én már ennél maradok. A dupla CD-ről most csupán egy olyan hangulatot ragadok ki, amit szinte bárhol, bármikor meghallgatok, és ez az „Emperor's throne room”. A Birodalom zenéi a „A New Hope”-ban még nem különülnek el markánsan a vonalvezetésben, de azért jól felismerhetőek a fanfárokra és arról, hogy a birodalmi témák egyértelműen háborús hangulatúak. A birodalomban már

Különleges bélyeg
20 cent értékben

Williams egy főtéma köré komponálta meg a visszavágókat. Ez a teljesen közismert Birodalmi induló. A Jediben ez tovább cizellálódik, fejlődik, immár a császár személyére szabva, aki az ötödik ep-ben még csak a háttérben áll. Most viszont kilép a homályból – ezt majd másodjára (elsőre?!) a harmadik ep-ben teszi meg. Az „Emperor’s throne room” a Birodalom lassú, meditatív témája, a gonosz lélektana, amit egy sötét szoba mélyén, lehunytt szemmel, vagy a nyári éjek csillagfényes űr-ége alatt, lassan a saját tengelyünk körül forogva, a távoli napokat bámulva érdemes meghallgatni. Tudom, kipróbáltam. Benne van az űr mélysége. A sötét-hideg mélység, melyben háború dúl, szerves és szer-

vetlen testek fagyos roncsai kerengnek. Benne van a Császár hideg töprengése a tervei szerint bekövetkező végső győzelemről a Szövetség felett. Benne lappang Vader nagyúr, a jobb kéz, éjfékete páncélja mögött az arc örökké kiismerhetetlen marad. A csillogó, fekete fém-rém, az uralkodó akaratának maradéktalan végrehajtója. Személy szerint rám ez a muzsika tette a legnagyobb hatást. Meglehet az is közrejátszott, hogy a műben zümmögő sötét kórus – az erő sötét oldala –, amolyan black-metal-intro feelinggel bír, ami az én zenei világképemben nagy jelentőségű. Van még persze sok nagyon jó, szép és lendületes téma az anyagban, (pl: Luke and Leia az édes-bús hangulatával) de ha kimondom: A Jedi Visszatér, akkor az „Emperor’s throne room” jut eszembe először...

A kerek évforduló még egy fontos eseményt hozott Magyarhonban: Fazekas Attila 30 év késéssel megrajzolta végre a Jedi képregényt, melyet a Magyar Star Wars klub kiadványaként engedélyezett a Lucasfilm megjelenni. A hír felröppenése az első pillanattól fogva sokkolta a régebbi füzetek rajongóit. A Birodalom és a csillagháború rajzos adaptációi azért különlegesek a hazai rajongóknak, mert hiánypótlóak.

A magyar képregénykiadás ugyanis lemaradt – a cuczializmus, és annak dugába dőlése okán – mind a Marveles, mind a későbbi klasszikus trilógiához kötődő megjelenésekről. Mondjuk a ’90-es években már semmi sem indokolta, hogy a Special Edition nem jelent meg. Ez inkább töketlenkedés volt. Úgy vélem, fontos ez a rendkívüli, alkalmi kiadvány, amelynek beszerzése gyakorlatilag kötelező minden rajongó számára. Tehát a most következőkben erről írok.

Fazekas Attila, a Mester.

A Fazekas Attila által rajzolt csillagháborús képregények minden kétséget kizáróan a hazai rajongás egy különleges aspektusai. Amikor, még a nyolcvanas években megjelent a Birodalom visszavág, majd a Csillagok háborúja, nem hittem volna, hogy harminc évet kell várni a folytatásra. A régebbi részekről azt érdemes megjegyezni, hogy a Birodalom füzetecske ma már kultikus ikon, rajongói gyűjtemények féltett darabja, sőt külföldön is jegyzik. Nem sokra rá megjelent ep. 4 két füzetben már sokkal igényesebb, már csupán a terjedelem okán is, hiszen az már két részben jelent meg. A negyedik epizód rajzos változatában már megjelent a tendencia, ami a Jedire is jellemző: a kihagyott jelenetek. 1983-ban ez bravúr volt, hiszen nem volt internet még, így vágószoftvar padlóján landolt jelenetekről nagyon keveset lehetett tudni. A Mesternek a legnagyobb segítséget talán a regény jelenthette, melyben le vannak írva a kimaradt részek is. A Lucasfilm csak vonakodva adott ki információkat ezekről, ezért kell értékelni ezt magasan. A kitűnő realizálás meghozta a sikert, és mindenki, jómagam is nagy izgalommal vártam a hatodik epizód képregény változatát. Ez azonban elmaradt mivel a haldokló cuczializmus kénytelen-kelletlen nyitott nyugatra, ez pedig magával hozta a jogdíjakat, valamint azt, hogy a Lucasfilm immár nem engedélyezte a képregény megvalósítását. Az hogy 2013-ban, a harmincadik évfordulón megjelenhetett, a Magyar Csillagok Háborúja Klub érdeme, mely szervezet saját kiadványaként engedélyt kapott rá.

Az első füzet 2012 októberében jelent meg, nem kevés hisztériát gerjesztve, már csak azért is, mert a rajongók étvágygerjesztő előzeteseket kaphattak a készülő műből a klub honlapján. A megjelenés után nem sokkal elzarándokoltam a hagyományosan októberben megrendezett Képregénybörzére. Ezen a rendezvényen természetesen ott volt Fazekas Attila is, és hozta magával a Jedit. Amikor a sorban állva megpillantottam a Mestert, kiléptem, és a szívélyes üdvözlés után ígéretet

Immár teljes a legenda

Az alkotó műhelyében.

kaptam tőle kettő darab füzetre. Szerencsésnek tartom magam, hogy személyesen is megismerhettem Fazekas Attilát, akinek képregényeit nagyon kedveltem még Füles előfizetőként. „Mindennap merénylet”, „Úrkalózok fogságában” vagy a Barbet-féle „Psziborgok álmai” rajzos feldolgozása, ami „Titkok bolygója” címet kapta, nagyon fontos gyermekkori emlényeim. Természetesen a Star Wars-os füzetekkel együtt. Az ismeretséget a Lidércfény szereplései hozták magukkal. Rendezvényeken beszélgettünk a Mesterrel, már 2010-ben is intenzíven érdeklődtem nála a Jedi képregény esélyeiről. Később az a megtiszteltetés ért, hogy egy régi szovjet sci-fi műben található információkkal segíthettük az alkotói munkáját (Ariana Gromova, Bafail Nuyelman: Nyomozás az időkutató intézetben).

Annak idején a Cs. Horváth Tiborral együtt készített Birodalom volt az első átfogó információ a filmről, amikor édesanyám megvette nekem az újságnál. Annak a füzetnek sok a hiányossága, ez elsősorban a kor oka, melyben az információk egy nyugati sikerfilmről csak gyéren csordogáltak. A Csillagok háborúja két füzete már terjedősebb, és nem kevés egyéni, a hangulatot fokozó képi megoldás van benne, ami a rajzoló sajátos védjegye is egyébként. A 2012-13-ban megjelent alkotás már teljes egészében a Mester műve, ő írta és rajzolta. A legfontosabb benyomásom, hogy a feeling, a hangulat lényegében ugyanaz, mint az előzőekben, ami más, az a nyilvánvalóan nagyobb alkotói szabadság nyoma. Adaptáció a régi hangulattal, teljesen modern kivitelezésben. Bevallom, van még egy számomra kiemelkedően fontos vonása a képregénynek.

Ez pedig az lenne, hogy a Fazekas-féle Jedi igazán kép-regény! Míg a Birodalomban és a Star Wars-ban is sok a szöveg, időnként túlsúlyoltta téve a képkockát, a Jedi szellős, és csak a minimális szöveggel operál, annyival, amennyi föltétlenül szükséges. A képek mesélik el a történetet! A képregény műfaj nevében benne van: képekkel elbeszélte történet, és Fazekas Attila pontosan ezt tette, sok-sok érdekes, igényes képben mesélte el a Jedi visszatér nagyon is jól ismert históriáját a fanatikuskoknak! A második részt az első megjelenése után kezdte rajzolni, na persze nem nulláról kezdve, hiszen nyilatkozta is a klub honlapján, hogy „Voltak vázlataim, terveim, ugyanis a Botond-ban mindenképpen meg akartam jelentetni.” Jól mutatja a Mester hozzáállását az ügyhöz egy másik idézet is: „Ez nekem megtiszteltetés. Az okozott meglepetést és nagy örömet, hogy a klub tagjai és a Star Wars rajongói annyi ideig fejben tartották ezt a képregényt, és akkora szeretettel fogadtak. Teljesen odáig voltam, hogy ez a dolog még mindig ennyi embert érdekel.” Az érdeklődés az még enyhe kifejezés! Inkább láznak nevezném, nagyon is tipikus Star Warsos láznak, hajcihőnek, izgatott futkosás-aggódás, hogy: meg tudom-e szerezni a gyűjteményembe? A beszerzett füzetek olvasgatása, összehasonlítása a korábbiakkal... hát ez kőkemény rajongás! Aki szeretné elolvasni az interjút, megtalálja a Klub honlapján: http://www.starwarsklub.hu/01_klub/klub_098/klub_098_fazekas_attila_interju.htm

Befejező gondolatként hagy pötyögjem ide le: manapság is, ha előveszem a régi dossziéimat, melyekben a korábbi cikkeket és képeket őrzöm, izgatottság vesz rajtam erőt, és azon kezdek töprengeni, hogyan lehetne még régi képekkel gyarapítani ezt az anyagot. Így a huszonegyedik század elején már nem sok forrás maradhatott, bár még lehetnek elfeledett kincsek padlásokon, pincékben és biciklitárolókban porosodó régi újsághalmok mélyén. Azt javaslom minden kedves olvasómnak, gondolkodjon el ezen, és induljon el felfedezőútra. Hátha meg tudja magát lepni valami kincsel a jeles évfordulóra: 30 éves a klasszikus trilógia záródarabja, A Jedi Visszatér című film!

Források:

Oliver Denker: A Csillagok háborúja filmek

Charles Champlin: A szárnyaló képzelet, a Lucasfilm első húsz éve

Magyar Csillagok Háborúja Klub honlapja
Internet

HomoErgaster

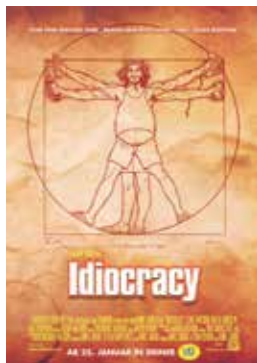

Elkészült oldalak.

Mozimorzszak - filmaprólék

Idiokrácia - Hülyék paradicsoma / Idiocracy

Amerikai sci-fi kalandvígjáték (2006)

A Pentagon könnyen pótolható jelentkezőket keres legújabb kísérletéhez. Így kapja parancsba Joe Bauers (Luke Wilson) közlegény, hogy jelenjen meg a kísérlet helyszínén. Ott találkozik Ritával (Maya Rudolph), aki eddig örömlányként tengette életét. A forradalmi ötlet, melynek megvalósításában részt kell venniük, a hibernáció. A szerződés szerint egy évet kell nekik mélyálomban eltölteni, ám némi hiba csúszik a tervbe, s 500 év múlva ébrednek fel. A világ, amelybe érkeznek, teljesen megváltozott. Hamarosan rá kell döbbenniük, hogy az általános intelligenciaszint lehetetlen mélységben botorkál, szóval az

emberek sík hülyék. Ezt többek között jól jellemzi, hogy az év legsikeresebb mozifilmje a „Segg” címet viseli, és a nézők 90 percen keresztül egy emberi hátsó felet nézhetnek. Az amerikai elnök egy néger pankrációbajnok és pornósztár. Víz pedig csak a wc-ben van, s ha Brandoo helyett (ami elektrolitot tartalmaz) azt szeretne inni a főhős, még ki is röhögik. A tévében az egyik legnépszerűbb műsor a „Jaj a golyóim” címet viseli, amelyben egy illető nemesebbik szerve képezi a fő témát. Egyszóval a helyzet rettenetes és teljesen kilátástalan. Innen szeretne Joe visszajutni a saját idejébe, mivel feltételezi, hogy van már időgép. Ebben az egyik szereplő, az ügyvéd Frito (Dax Shepard) még meg is erősíti, és több kísérletet is tesznek arra, hogy elmenjenek a helyre, ahol az van. Számos kaland és megpróbáltatás vár a főszereplőkre, úgy fizikálisan, mint mentálisan.

A film mondanivalója persze bevallottan jelen korunk társadalmának kritikája, amit még egy alternatív plakát felirata is alátámaszt: „Az egyetlen film, amely vígjátéknak indul, de dokumentumfilm lesz belőle.” Amellett, hogy a film jó szórakozást nyújt, bizony el is gondolkodtat.

Hajnali hullák / Dead Before Dawn 3D

Kanadai kalandvígjáték, horror (2012)

Casper Galloway-t (Devon Bostick) szörnyű trauma éri gyermekkorában. Az apja egy különösen veszélyes urna (meg egy padlón hagyott baseball-labda) miatt egy pillanat alatt meghal a tulajdonában lévő okkult tárgyakat árusító kisboltban. Ez az emlék elkíséri egészen a főiskoláig, így a mai napig kerüli még a bolt környékét is, amelyet ma már a nagyapja, Horus Galloway (Christopher Lloyd) vezet. A probléma ott kezdődik, hogy a nagyapja felkéri, helyettesítse egy kicsit, mivel végre, hosszú évek várakozása után megkapja a hön áhított díjat az Okkultizmus Társaságtól. Casper először természetesen nemet mond, ám végül mégis úgy dönt,

nagyapja segítségére siet. Persze a nap folyamán befutnak a boltba a barátai, és naná, hogy az urna összetörik, aminek még a megközelítésétől is mindenki óva intett, mivel egy nagyon gonosz démon lelke van belezárva. Persze Casper megjéjed és kijelenti, hogy mostantól el vannak átkozva, erre a többiek poénból elkezdnek mindenfélét mondani, hogy mi történik majd velük és körülöttük: este tíz után bárki, akinek a szemébe néznek, öngyilkos akar lenni, s ha meghal, akkor zémonná (zombi démonná) változik, és elég, ha megharap valakit, az máris szintén zémon lesz. Ezek a zémonok rabszolgává tehetők egy francia csókkal, de ha hajnalig nem török meg az átkot, örökre úgy maradnak... Könnyen kitalálható, hogy az átok valóra válik, s a főszereplőkre komoly megpróbáltatások várnak. Kellemes tinihorror jellegű vígjáték, amit jó megnézni egy csendes, esős estén.

Citadella / Citadel

ír-angol horror, thriller, dráma (2012)

Egy fiatal pár költözni készül egy eléggé leromlott állapotú toronyházba, ám miközben az ifjú férj lecipeli a csomagokat a taxihoz, az állapotos feleségét fura alakok támadják meg, amelynek következtében a nő kómába esik, ám a gyermeket sikerül megmenteni. Tommy (Aneurin Barnard) egyedül marad a kislányával, ám a szörnyű események miatt agorafóbiája (nyílt tértől való félelme) alakul ki, amely miatt terápiára jár. Rendszeresen ellátogat feleségéhez a kórházba, akit azonban 9 hónap elteltével lekapcsolnak a gépekről, így Tommy úgy dönt, elköltözik. Am betege és és egy támadás miatt ez nem sikerül.

Felesége temetésén ráadásul találkozik egy fura pappal (James Cosmo), aki még nálánál is furább dolgokat mond. A kórházban természetesen akad egy segítőtje, Marie (Wunmi Mosaku) nővér, aki a támadás után befogadja őket ideiglenesen. Szintén Marie unszolására elmennek a paphoz, aki elmeséli neki a ház és a benne lakók történetét, miáltal fény derül arra is, hogy miért időzik el a kamera egy-egy eltűnt gyermek plakátján. Tommy, a pap és egy vak kissrác, Danny (Jake Wilson) végül összefog, hogy véget vessenek a különös, megrázó eseményeknek.

Őszintén szólva mostanában nem sok olyan filmet láttam, ami ilyen komoly hatással lett volna rám, mint ez. A főszereplő agorafóbiájának plasztikus megjelenítése, a toronyházat és környékét uraló különös lények a feszült figyelmen túl egy mélyről induló, az emberen a végkifejletig fokozatosan eluralkodó, pánikszzerű érzést keltenek. Kell utána egy kis idő, amíg az ember helyyereződik. De mi végre lenne a filmművészet, s azon belül az efféle horrorok, ha nem arra, hogy hatást váltsanak ki a nézőkből?

Eleven testek / Warm Bodies

Amerikai romantikus horrorvígjáték (2013)

Rég vártam már ezt a filmet, s azt kell mondjam, nem is csalódtam benne. Eleve lehetett tudni, hogy horrorvígjátékról lesz szó, amiben zombik és csontik szerepelnek, így már olyan nagyon rosszra nem is számított az ember. Mégis, azt kell mondjam, hogy az elvárásaimon felül teljesített.

A történet lényege az, hogy volt egy apokaliptiszis, aminek hatására az emberek nagy része zombivá vált. Arra más senki sem emlékszik, mi volt ennek a pontos oka. R (Nicholas Hoult) egy fura zombi, amivel ő maga is tisztában van. A nagy többséggel ellentétben ugyanis képes kimondani pár szót, nem vágyik másra, csak egy megértő társra, egy repülőgépen lakik, ahová mindenféle dolgokat összegyűjt, mi több, időnként zenét hallgat. Egyik nap aztán ő és M (Rob Corddry) - aki szintén képes boldogulni néhány szó kimondásával - olthatatlan éhséget éreznek, így egy rövid megbeszélés után („éhes”, „város”) becsoszognak többbedmagukkal a városba. Ezzel párhuzamosan egy kisebb csapat utánpótlást keresni indul az elfalazott városrészen kívülre. Így találkozik R Julie-val (Teresa Palmer), akinek barátja agyát épp azelött falta fel. Agyevés közben R elmeséli, miért is kedvence az emberi agy: ilyenkor átéli az étékül szolgáló egyén egyes emlékeit, miáltal úgy érzi, ismét él. Ám az emlékeken túl most R valami mást is kap: olthatatlan szerelmet Julie iránt, ami még az éhséget is képes felülmúlni. Így megmenti Julie életét a többiektől, mi több, magával viszi a repülőre, s itt kezdődnek a bonyodalmak.

Jimmy Cartwright

Költök

A ritmus már lüktet,
de még
nincsenek szavak.

S én dúdolva
járok
a véres hold alatt.

Majd feltör egy
sor, és
újra elapad,

És feszít a dal,
amíg
gátja nem szakad.

Utána csend.
Ilyen lehet
a halál.

Kétvirág

Ember, ember

Ember, ember,
Birka lény,
Hol van az
Egyedi vélemény,
Ha mész, amerre
Más halad,
És építéd körbe
A gátakat?

Ember, ember,
Balgá lény,
Az elkábult
Tömegek belsején,
Az éltedben
Csak könny fakad,
Ha kergeted
Hitvány álmodat!

Ember, ember,
"Óriás",
Te vagy a bűnös,
Nem vitás,
Nálad a hatalom,
Félnótás,
Majd valaki ügyis
Mélyre ás!

Ember, ember,
Balgá rém,
Egy szanaszét
Hulló földtekén,
Na, mely teremtő
Szabta rád,
Az ocsmány
(Disz)harmóniád?

Norton

Ébredés

Az ébredő kertben sétálok egyedül,
tavalyi szegfű illat- emléke szalad
előttem, a szikrázó nap fejemre ül,
zsenge fű sarjad a ház ablaka alatt.

Rám köszön árnyával az öregedő tölgy,
ezer levele a széllel is kezét ráz,
idei köntöse újra színpompás zöld,
zúgva meséli el furcsa téli álmát.

Továbbálllok, kis rejtett ösvény hívogat,
csend-arcomra mosolyként a régmúlt vetül,
egér surranása őrzi a titkokat,
lépteim nesze avarpaplanba merül.

Boszorka

Állatkatedrális

A roppant égbolt testet öltött,
s a Mélyben ússza útját tovább,
Kékes csöndben a hullámzó köd
visszhangozza bűgő moráját.

Lélegző katedrális előtt
fejet hajt az egész óceán,
Méltósága a sziklákból nőtt,
lelke mégis szelíd porcelán.

Rejtély-lény, sors-súlyú remete,
kecses hatalom a kék bálna,
Talány leplét dobja a szemre,
mely titkok vízmélyén gyúl lángra.

Csillangó

Játssz tovább!

Akaratom szilaj öröksége
Pengeti testem húrjait,
S ha valamely elszakadna,
Meginogna e művészkéz.
Nem tud testem több dallamot,
Mint elmém enged - hiszi szegény,
Ám mily szimfónia kerekedne,
Ha gátjait levetné.
Röpülne téren, időn át,
Megvilágosult alak törne az égbe!
Eljátszaná remekművét a világmindenségnek!
Csak hinni kell, hisz a kétség
A leghamisabb hang.
Elhangolt slágereket játszik untalan,
Csak hidd el: a világ dallama
Benned él, s remegő kezdetől
Minden húr életet remél!
Csak élj! Élj! S játssz tovább,
Élj szívből és játssz tovább!
Játssz tovább...

Alanis

Gyere Szél!

Gyere, Szél, süvíts most velem,
Fújd el messze az életem
Fújd el messze, ne is lássam,
Fújd el, mint a fát hamvában!

Gyere, Szél, szárítsd fel könnyem,
Szárítsd fel, mit kiöntöttem,
Szárítsd fel a bánatomat,
Szárítsd fel, mint Nap a havat!

Gyere, Szél, ölelj magadhoz,
Takarj be most, ne harangozz!
Takarj be most, ölelj engem,
Takarj el, ne szégyenkezzem!

Gyere, Szél, énekelj nekem,
Dalold el, mi a végzetem,
Dalold el, hogy van még Remény,
Dalold! Légy madár — az enyém.

Gyere, Szél, mosd meg az arcom,
Piríts rá bájot, amíg alszom,
Piríts rá ifjú örömet,
Hadd viruljak álmok között.

Gyere, Szél, vezess most engem,
Vezess el, mert eltévedtem,
Vezess el egy vándorútra,
Vezess, legyél égi Múzsá!

Gyere, Szél, táncoljunk együtt,
Forgass meg, úgy énekeljünk,
Forgass meg, mert nem szédülök,
Forgass meg, hátha elülök.

Kristálysólyom

Éjjelről álmodó

Néha csak szeretnék aludni, aludni
Mélyen és némán, mint holti szemfedőben,
a vágatózó étellel nyugton, szemben állva,
Álmomban tűnni el térben és időben.

Nem törődni semmi, semmi földi búval
Elbújni már végre lakatra zárt szemmel
Ezred éveken át heverni a fűben,
Siiketen és vakon rezzzenetlen testtel

Avar-ágyam mellett korok sarjadnának,
A létek ezrei százszor vesznének el,
S új őszek új fái halott levekkel
Észrevétlen, lassan temethetnének el.

Lassacskán őszbe fordulhatnék én is,
Majd télbe ájulnék a messzi-messzi tájjal.
Nem akarok semmit, kusza vad álmokat,
Csak együtt öregedni a korhadó világgal.

Szén

Romhányi Józsefre emlékezünk

Harminc éve hunyt el Romhányi József (Nagytétény, 1921. március 8. – Budapest, 1983. május 7.) magyar író, költő, műfordító, érdemes művész (1983).

Eredetileg muzsikusként készült és számos magyar opera szöveggényve került ki tolla alól, de a nagyközönség elsősorban játékos állatverseit ismeri. Ezeket halála után, Szamárfül néven adták ki, másrészt számos rajzfilm szövegének szerzőjeként emlékezhet rá. Az ő nevéhez fűződik például **A Mézga család**, melynek három sorozatát dolgozta ki Nepp Józseffel együtt a Pannónia Filmstúdiónál, a **Kérem a következőt!** (**Dr. Bubó**, 1975), a **Mekk mester**, (1974) valamint a Flintstone család – magyarul: **Frédi és Béni, avagy a két kőkorszaki szaki** – több mint negyven epizódjának bravúros szövege. A mindezen műveiben megnyilvánuló sziporkázó verstekessége nyomán hamar elnyerte a „Romhányi, a rímhányó” nevet.

Ő írta minden idők egyik legnagyobb magyar slágerének szövegét is. A **Két vallomás** című filmben hangzott el a Párizsban szép a nyár című szám.

A róka és a holló (téma és variációk)

Róka és a holló,

Megírta Aesopus
Mindannyiunk előtt ismerős ez opus.
Mégis elismétlem e témát pár szóval,
Majd megtoldom néhány variációval.

A téma

Fenn csücsült a holló a dús hársfa ágán,
csőrében jó nagy sajt, fogyasztásra várván.
Arra kószált búsan a ravaszdi róka,
Ki nem jutott sajthoz fagyoszentek óta.
Hogy a fára nézett, elszállt komor kedve,
felujjongva tört fel mohó gyomornedve.
És szólt álnok bájjal: - Tollad ó be ékes,
hogy madárkirály légy, régen esedékes!
És a neved "Holló", oly olvadó-omló.
Csak hangod nyikorog, mint egy rozsdás olló.
A dicséret szép szó, ámde a bírálat
már olyasvalami, mit ki nem bír állat.
Így hát a holló, hogy meggyőzze a dórét,
vad rikácsolással tátotta ki csőrét.
A sajtja lehullott, erre várt a róka,
ezúttal elnyerte tetszését a nóta.

Első variáció

A róka szájában egy jó darab rokfort.
Megette a felét, de már az is sok volt.
Komoran ült ott fenn a holló a hársfán,
s megakadt a szeme mesebeli társán.
Nosza ő is rögtön ravaszkodni kezdett,
fondorkodott, tervelt, s az eredmény ez lett:
- Ha ez nem ismeri Aesopus meséjét,
megadta a sors a sajtszerzés esélyét.
És máris megszólalt, cifra ódon módon:
- Ó rókám, ne hidd, hogy tán csak gúnyolódom!
Királyi palástonál sebb vörhenyes bundád,
le is nyúzzák rólad, mielőtt megunnád,
mégis tekintélyed csorbítja a szégyen,
hogy hangod megcsuklik fenn a magas cé-ben.

Rókánk e sértésre tágra tátva száját,
cáfolatul tüstént üvöltött egy skálát.
De meg kell jegyeznem erről az esetről,
hogy sajt a fára azért nem esett föl.

Második variáció

Fenn csücsült a holló,
falt sok pusztadőrit,
annyi maradt mégis,
majd lehúzza csőrit.
Lent a rókánál egy jó nagy ementáli,
de már falánk gyomra kezdett ellenállni.
Hogy látta a hollót ez a megcsömörlött,
- Brr, még egy sajt! - morgott - Vigye el az ördög!
- Hogy vagyunk? - szólt oda a holló ásitva,
s a sajt lehullott a selymes pázsitra.
- Fújj, vidd el! - nyöszörgött undorral a róka,
s amit tett, azóta nevezték el róla.

Harmadik variáció

Éhesen gubbasztott hollónk a hárs ágán,
s töpregett az idők változandóságán.
Éppen arra kószált a bús, sovány róka.
Sajtlíkat sem evett húshagyókedd óta.
Meglátva a hollót, könnyesen sóhajtott:
- Mit ér ravaszágom, ha neked sincs sajtod ?
- Nincs - felelt a holló. - Rég nem ettem sajtot,
viszont dalolhatok, hogyha úgy óhajtod.
Tudom, kedvedre volt múltkor is az ének.
- Sajttal! - szólt a róka. - Így kell a fenének!...

Negyedik variáció

Fenn csücsült a holló a dús hársfa ágán.
Csőrében trappista hivalkodott sárgán.
Jött az éhes róka. Látta, hogy a helyzet
megegyezik azzal, mit Aesopus jelzett.
Szólt hát álnok bájjal: - Tollad ó be ékes,
hogy primadonna légy, régen esedékes!
És neved! Hallga, hogy leng lágyan: holló!
Csak hangod nyikorog, mint egy rozsdás olló.
De hiába várta a ravaszdi róka,
hogy sajtesőt hullat majd a holló-nóta.
Mi volt eme nem várt, különleges, ritka,
szerény, józan, okos hallgatásnak titka?
Nem hajszolta dicsvágy? Sem nagyzási hóbort?
Nem!... Az igaz viszont, hogy fehér holló volt...

Ötödik variáció

Fenn a hollócsőrben egy szép kicsi kvargli.
Gondolta a róka, jó lesz kicsikarni.
S bár az aesopusi helyzet elétáruult,
csak felnézett szótlan, ácsorgott és bámult.
Bámult sóvár szemmel, csendben, pedig tudta,
ravasz hízelgéssel könnyen sajthoz jutna.
A holló csak várt, várt odafenn a hársfán,
szeme kérdőn függött mesebeli társán.
Mért hallgat a holló? Mért nem szól a róka,
holott más a szokás kétezer év óta?
A róka néma volt, a holló meg süket.
- Kérem elnézésüket...

(Ez utóbbi HomoErgaster kedvenc variációja.)

A gyarlóság szelleme

Hernádi Gyula: Fantomas

Hernádi szurrealistikus, SF (spekulatív fikciós) regénye 1985-ben jelent meg, két évvel a hazai Fantomas-kultusz kezdete után (emlékeztetőül: a Magyar Televízió 1983-ban vetítette le Jean Marais és Louis de Funes főszereplésével készült filmtrilógiát).

A könyv fő témája a reinkarnáció, és figyelemfelkeltő címének csupán annyi köze van Fantomas karakteréhez, a lélek megtestesülésének – akárcsak az „ezerarcú bűnöző” megjelenésének – számtalan variációját tárja elénk, korokon át.

A regény kerettörténettel indít: a narrátor, vagyis személyesen Hernádi Gyula, ismeretlen eredetű fejfájástól szenvedve gyógymodort keres, és a véletlen egy furcsa nevű orvos, Remy Miklós rendelőjébe sodorja. Az íróban felrémlik a középkori francia inkvizítor, Nicolas Remy; ennél a mozzanatnál következik egy kis történelemlecke, az Olvasó bővebb tájékoztatást kap a Szent Inkvizíció módszereiről.

A rövid összeismerkedés során a titokzatos orvos persze – nem túl meggyőzően – tagadja, hogy bármi köze lenne a hírhedt kínozómesterhez. Remy doktor a fejfájás ellen a hipnózis módszerét ajánlja, és alkalmazza főhősünkön, aki álomba merül, ezalatt különböző történeteket mond magnóra. A következő fejezetek e magnófelvételek tartalmát írják le, dr. Remy szerint a narrátor előző életeinek történéseire emlékezett vissza. E fejezetek érdekessége, hogy önálló novellákként is megállnák a helyüket.

Izgalmas utazás részeseivé válunk, miközben bepillantást nyerünk Nagy Katalin cárnő udvarába és szerelmi életébe. Az elbeszélő főhős Sade márki, az uralkodónő szeretője, aki

Nicolas Remy (1530 - 1616)

többek között ismerteti készülő új regényének, a Justine-nek színposztját. A többi jelenlévő vendég St. Germain gróf, a rejtélyes kalandor, alkimista, valamint Casanova, a modern kor első szex-terapeutája. Szintén ebben a fejezetben leszünk tanúi Sade márki időtazásának a XX. sz. elejére, hogy megszerezze a szifilisz elleni gyógyszert, majd vissza a saját korába.

Újabb időugrások következnek: megismerhetjük az első ismert magyar sorozatgyilkos, Kiss Bandi, a cinkotai rém üzelmeit; olvashatunk kémek harcáról a harmincas évekbeli, a tengelyhatalmak felé sodródó Magyarországon, emellett Hitler hálószoza-titkai is feltáruznak.

A kerettörténet előtti utolsó fejezet naplószerűen a jelenben kezdődik és a távoli jövőben fejeződik be. A feszültség tárgya a meddséget okozó fogamzásgátló, amely az emberiség elöregedését okozza.

A regény krimiszzerű fordulattal, triplacsavarral zárul. Bár ezáltal a végkifejlet kiszámíthatóvá válik, Hernádi mégis képes sokszerűen tálnai a valóság és a képzelet közötti határ elmosódását. Az író szóképei és metaforái, valamint a történet vezetése hasonló a többi szurrealistikus SF-jéhez (Drakula, Frankenstein, Az elnökasszony). A cselekmény menetét gyakorta lassítja a dialógusok közé csempészett ismeretterjesztés (l.: Kiáltás és kiáltás, Az erőd), ugyancsak nagy hangsúlyt kap az erotika és a szexualitás.

Az egyes fejezetek és a könyvet lezáró jelenetek a görög sorstragédiákat idézik fel bennem. A Fantomas-ban egy önnön gyarlóságaitól szabadulni nem tudó, „Örök Prométheusz” szárnyalását és vergődéseit követhetjük nyomon.

(A regényből „spin-off” készült 1988-ban, A nagy fogamzásgátló címmel, alternatív befejezéssel.)

Hernádi Gyula: Fantomas (Magvető, Budapest 1985)

Cyrus Livingstone

HERNÁDI GYULA
FANTOMAS

VIII. Lidércfény Pályázat, avagy Orkok és Coltok

Kategória: Próza

Kiíró: Lidércfény Online Kulturális Magazin

A pályázat címe: „Orkok és Coltok”

Pályázhatnak: Magyarországon és határainkon túl élő magyar nyelven alkotó amatőr írók, kizárólag saját maguk által írt, még meg nem jelent, magyar nyelvű novellákkal.

Beküldési határidő: 2013. július 31., éjfélig

A pályázat témája és célja:

Képzeld el, hogy egy középkorias fantasy világban megindul a technikai fejlődés! A kiváló technikai érzékkel megáldott törpék feltalálják a gőzgépet, arany helyett inkább szenet bányásznak, és vasutakat kezdenek építeni. A kard és az íj gyorsan elavulttá válik, helyüket pedig átveszi a hatlövétű és az ismétlőpuska. Az emberek pisztollyal az oldalukon lóra – vagy vonatra – ülnek, és megindulnak, hogy új, eddig lakatlan területeket hódítsanak meg egyre növekvő népségük számára, és poros kisvárosokat alapítsanak, ahol a legfontosabb épület a kocsmá, és a háttérben ördögszekeret görget a szél. Az ork banditák ócska sisakjukat sombreroóra, bal-tájukat pedig puskára cserélik, de ősi szokásaik egyébiránt nem változnak: továbbra is lesben állnak az utak mellett, és fegyverrel próbálják megszerezni más, dolgosabb fajok munkájának

gyümölcsét. Eközben a természettel harmóniában élő, de kis lélekszámú elf törzsek elkeseredetten próbálják meg elkerülni, hogy a többi terjeszkedő faj rezervátumokba zárja őket. Persze a régi világ sem tűnik el teljesen: továbbra is léteznek jó és gonosz varázslók, az istenek ezután is meghallgatják jámbor híveik imáit, és a sötét varázslatok által mozgatott csontvázak, zombik és más élőholtak is veszélyt jelenthetnek a gyanútlan utazóra.

Nézzük meg, hogy mi történik egy olyan világban, ahol egyszerre létezik a Colt revolver és a mágia, ahol pisztolyhősök és varázslók állnak ki egymással párbajra a faházak között egy vitatott kártyaparti miatt, patakokban folyik a whisky és a törpe pálinka, és goblin mosodások tisztítják a jobb sorsa érdemes hősök porlepte ponchoit. Előfordulhat-e az, hogy egyik oldalon állnak a törpék, a másik oldalon az orkok, középen pedig egy troll? És igaz-e, hogy ezen a világon is kétféle ember (ork, törpe, elf) van: az, akinek töltve van a pisztolya, és az, aki ás?

A pályázatra olyan, a terjedelmi kiírásnak megfelelő novellákat várunk, amelyekben az író az általa kidolgozott fantasy-vadnyugati világban egy vagy több szereplő szemszögéből írja le történetet.

A teljes kiírás itt érhető el, fontos technikai részletekkel:

v2.lidercfeny.hu/palyazat/Lidercfeny_palyazat_kiiras_8.pdf